KÁRPÁTIKON

A KÁRPÁTALJAI MAGYAR GÖRÖGKATOLIKUSOK LAPJA • 2019/Karácsony

Szeretetteljes, áldott, békés
karácsonyt és kegyelmekben gazdag,
boldog új esztendőt!

a Kárpátikon szerkesztősége

Krisztus születik! - Dicsőítsétek!

Ortutay Elemér VII. Keresztény Tudományos Diákköri Konferencia

A GÖRÖGKÖR – A II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA GÖRÖGKATOLIKUS LELKÉSZSÉGE – MEGHIRDETI AZ ORTUTAY ELEMÉR VII. KERESZTÉNY TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIÁT. A KONFERENCIÁN UKRAJNAI ÉS KÜLFÖLDI EGYETEMEK ÉS FŐISKOLÁK BA, BSC, SSC, MA, MSC, PHD KÉPZÉSÉBEN RÉSZT VEVŐ HALLGATÓI INDULHATNAK MAGYAR NYELVŰ ELŐADÁSOKKAL. A PÁLYAMUNKÁNAK KAPCSOLÓDNIA KELL A KERESZTÉNY EGYHÁZAK TANÍTÁSÁHOZ ÉS HAGYOMÁNYÁHOZ.

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 2020. FEBRUÁR 3.
A PÁLYAMUNKÁK BEKÜLDÉSI HATÁRIDEJE: 2020. FEBRUÁR 10.
A KONFERENCIA IDŐPONTJA: 2020. FEBRUÁR 20.

A MUNKÁKAT ÉS A NEVEZÉSI LAPOKAT A KÖVETKEZŐ E-MAIL CÍMRE VÁRJUK: **ORTUTAYELEMERKTDK@GMAIL.COM**

A JELENTKEZÉSI LAP LETÖLTHETŐ A **WWW.ORTUTAYKOZPONT.INFO** OLDALRÓL, AHOL RÉSZLETES INFORMÁCIÓT IS OLVASHATNAK AZ ÉRDEKLŐDŐK A KONFERENCIÁRÓL.

A SZERVEZŐBIZOTTSÁG KÉRI A PÁLYÁZÓKAT, HOGY A BEMUTATÁSRA SZÁNT PÁLYAMŰ ÉS ÖSSZEFOGLALÓJA ELKÉSZÍTÉSÉNÉL TARTSÁK BE A MEGFELELŐ FORMAI KÖVETELMÉNYEKET! (WWW.ORTUTAYKOZPONT.INFO)

TOVÁBBI INFORMÁCIÓT A +380-99-7579719 (DANCS KATALIN), +380-67-1573232, +380-50-8255542 (MAROSI ISTVÁN) TELEFONSZÁMON, VAGY AZ ORTUTAYELEMERKTDK@GMAIL.COM E-MAIL CÍMEN KAPHATNAK.

Iskolánk a külső független értékelés (ZNO) alapján a megye 305 iskolája közül a 24. legjobb, a 99 kárpátaljai magyar iskola között pedig az 1. helyen áll.

Milán és Nílus püspök karácsonyi üdvözlete

Karácsonyi üdvözlet a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye híveinek és minden jóakaratú embernek

Krisztusban kedves testvérek!
Krisztus születik! Dicsőítsétek!

A 2019. esztendőben egyházunknak, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegyének az illegalitásból való kijövetelének 30. évfordulóját ünnepeljük. Ennek az ünneplésnek a csúcsa volt a Szent Péter apostol sírjához való zarándoklat Rómába, 2019. december 8-14. között. Ott lehetőségünk volt a Santa Maria Maggiore Bazilikában Szent Liturgia bemutatására, illetve a Szent Péter Bazilikában a Szentatyával, Ferenc pápával való különleges találkozásra, audienciára, miután ott hálaadó liturgiát mutattunk be. Újra és újra meggyőződhettünk róla, hogy az Úr hűséges, és Ő az, aki életünk történetét irányítja. Még azoknak az eseményeknek is értelmet ad, amelyek nehezek, amelyeket nem tudunk elfogadni és megérteni. Mindent jóvá tesz, és letörli fájdalmaink könnyeit.

Jézus Krisztus születése, Isten Fiának a földre való lejövetele, a karácsony légköre telve van emberi oldalról az elesettséggel és az elvetettséggel, Isten oldaláról pedig a megalázkodással és kicsinnyé válással.

Kedves Testvéreim, Isten Fia kisgyermekké lett, akit jászolba fektettek, hogy mindnyájunknak megmutassa, hogy Ő az egyetlen és igaz táplálék és gyógyszer minden szomjúságunkra, kívánságunkra és nehézségünkre. Ezért törekedni a Vele való személyes találkozásra, mint azt Ferenc pápa is kérte tőlünk a római audiencián, mindennapi és állandó szükségletünk.

Ezért kívánom mindnyájatoknak, hogy a karácsonyi ünnepek segítsenek megújítani ezt a találkozást, és meglátni Istennek azt az örök kívánságát, hogy az ő örömteli és boldog gyermekeivé váljunk.

Karácsony ünnepének alkalmából kívánok mindnyájatoknak, Krisztusban kedves Testvérek, örömet, szeretetet és egyetértést. Családjainkban is tündököljön fel a betlehemi éjszaka fénye, Krisztus világossága legyen jelen közöttünk.

Krisztus születik! Dicsőítsétek!
Krisztusban:

Milán, munkácsi püspök

Nílus, segédpüspök

Dr PAPP Miklós: Az ajándékozás, mint vallomás

Az ajándékozás nem csak kulturális szokás, szeretetteljes figyelmesség, vagy humanista erény. Végtelenül több ezeknél. Földi létünk vallomása, bevallása, vallása.

Az ajándékozás a földi anyag megszentelése, a tárgyak puszta létének felemelése a szeretet kimondhatatlan dimenziójába. A teremtett anyagi világ legeredetibb rendeltetése, hogy a szeretet közvetítője legyen Isten és ember, ember és ember között. A betlehemi jászolban emberré vált Isten megszenteli az anyagvilágot, végérvényesen biztosította a testiség szellemiségét. A keresztfára való ráfeszülésével megmagyarázhatatlan erőt adott templomaink és otthonaink anyagi keresztjeinek. A Liturgia kenyerét és borát szent jelenlétének fejeket és térdeket meghajtó közelségévé teszi. Valóban isteni cselekedet az anyagot puszta léte helyett életre kelteni, s szeretetünkbe bevonni - hiszen az ajándékoknak, a tárgyaknak, az ételeknek, a kézfogásnak, az ölelésnek az az élete, ha örökérvényű szeretettetteinkbe belementjük őket. Nem más ez, mint az anyagi világ eredeti rendeltetésének becsomagolt vallomása.

Az ajándék önmagam darabja. Önmagamról vallok, és Neked vallok. Benne önmagamat adom. Nem úgy, ahogy a látszat társadalmisága elvárja, nem a saját elveim kompromisszumos mosolyával, nem a mindennapok szükségszerű koordinátáiban, hanem most becsomagolt sejtelmességben úgy, ahogy Te szeretnéd. Az odaadás, az önmagamból kilépés, az együtt-lét korlátai ellenére a „mégis szeretlek" gyönyörű vallomása ez. Minden ajándék a szeretet vallomása.

Az ajándékozás alaptermészetünk bevallása. Bevallása annak, hogy alapvetően kapcsolatokban élő lények vagyunk: énünk nem csak a testünkkel lehatárolt létünkben van, hanem megfoghatatlanul mások tekintetében, gondolataiban, mozdulataiban is kiterjed; örömünk és kudarcunk, becsületünk és bűnünk, életünk és lassú haldoklásunk - semmi sem magánügy. Szívünk örömteli vagy beteg dadogása más szívek ritmusára is hat. Az ajándékozás annak bevallása, hogy nem vagyok egyedül. Persze némelyeknél az ajándék vásárlásának hevében olykor ez tiltakozássá fokozódik: „Nem, én nem vagyok egyedül!"

Az ajándékozás alázatos bevallása alaphelyzetünknek: bármilyen biztosnak vélt élet, siker, egészség, vagyon, család, becsület, tudás, hit - tulajdonképpen mind-mind csak ajándék, semmink sincs, amit akár öt perc alatt el ne veszíthetnénk. Rászorulunk, hogy Istenünk újra és újra megajándékozzon meg.

Az ajándékozás emberi gesztus: az állat sohasem ad ajándékot. Az ajándékozás győzelmes tiltakozás az ellen, hogy az ember pusztán a sors, a csillagképek, az evolúció, az ösztön, a tudattalan, a kultúra, a gazdaság, a politika által meghatározott rideg szükségszerűségekbe belevetett létező lenne. Megvallása annak, hogy az ember mindezeken túlmutat.

Jó nézni az ajándékokat. Az ajándékozás gesztusa közel visz egymáshoz, de közel visz Istenhez is. Az ajándékázás a vallás gesztusa is. Ha az ember az ajándékozás gesztusában az anyagi világot a szeretet dimenziójába állítja, ha létének esetlegességét és kapcsolatainak lényegiségét vallja, ha szükségszerűségein, érdekein túlemelkedve a transzcendens huzatára ráeszmél, akkor Isten olyan közel lehet hozzá, hogy ajándékozásának vallomása, bevallása - vallássá artikulálódhat. Talán éppolyan csöndben és észrevétlenül, ahogy a betlehemi jászolban megszületett a világ Megváltója. Mert Isten ma is azt teszi, amit mindig is tett a teremtésben, a betlehemi istállóban, a Golgota hegyén, az egész kinyilatkoztatásban és mai gondviselésében: Szent Titokként, Elrejtőzködőként közelíti meg az embert.

Így válhat ajándékozásunk kulturális szokáson túl szeretetünk vallomásává, földi helyzetünk bevallásává, és az Isten megvallásává.

Bízz Istenben
és hagyd, hogy a saját elképzelése szerint cselekedjen

A Királyok második könyvének 5. fejezetében olvashatjuk egy Naamán nevezetű ember történetét. Ő volt a szíriai hadsereg vezére, nagy befolyással bírt, ámde leprás volt. Egy nap a felesége kis szolgálóleánya azt mondta, hogy Naamánnak Izraelbe kellene utaznia, ahol találkozhatna Elizeus prófétával, aki imádkozna érte és Naamán meggyógyulna.

Naamán megfogadta a tanácsot és elutazott a távoli Izraelbe. Azonban, amikor megérkezett Elizeus házához, nem a próféta nyitott neki ajtót, hanem a követét küldte ezzel az üzenettel: *„Menj, és fürödj meg hétszer a Jordánban, akkor újra megtisztul a tested!"* (2Kir 5,10)

Naamán megsértődött azon, hogy Elizeus még arra sem vette a fáradságot, hogy üdvözölje, pedig ő igen hosszú utat tett meg. Ráadásul a Jordán folyóban sem akart megfürdeni, mert koszos volt.

„Naamán azonban megharagudott, elment, és így szólt: Én azt gondoltam, hogy majd ki fog jönni, elém áll, és segítségül hívja Istenének, az Úrnak a nevét, azután végighúzza kezét a beteg helyen, és meggyógyít a bélpoklosságból" (11. vers).

„Én azt gondoltam" – Naamánnak ezek a szavai majdnem visszatartották őt a várva-várt csodától. Megvolt a saját elképzelése arról, hogyan fognak történni a dolgok. Azt hiszem, mindnyájan jártunk már ebben a cipőben...

Naamán szolgái így szóltak hozzá: *„Atyám, ha a próféta valami nagyot parancsolt volna, azt is megtetted volna. Mennyivel inkább megteheted, amikor csak azt mondta, hogy fürödj meg, és megtisztulsz"* (13. vers). Erre Naamán beadta a derekát.

Sokan vagyunk most is úgy, hogy nem éljük meg a legjobbat, amit Isten készített számunkra, mert máshogy történtek a dolgok, mint ahogy azt mi elképzeltük. *„Én azt gondoltam,"* hogy én szülöm a gyermekeimet, nem pedig örökbe fogadom őket. *„Én azt gondoltam,"* hogy kezelés nélkül meggyógyulok. *„Én azt gondoltam,"* hogy megkapom az előléptetést. *„Én azt gondoltam,"* hogy... ettől leszek áldott. Nem. Nyitottnak kell lennünk és bíznunk abban, amit Isten mond.

Ha visszatekintek, nekem is sok *„Én azt gondoltam"* volt az életemben. Azonban, a közös nevező minden egyes *„Én azt gondoltam"* esetében az, hogy Isten terve mindig sokkal jobb volt, mint az enyém.

Bármilyen körülmények között vagy is, bízz Istenben, és hagyd, hogy a saját elképzelése szerint cselekedjen. Nem mindig érthetjük Őt. Lehet, hogy nem úgy lesz, ahogy elképzeltük, de mindig a legjobbat akarja számunkra. Az Ő útjai mindig magasabbak, mint a mi útjaink. Bízz Benne!

Ne csak csináld – értsd is!

A KARÁCSONY SZIMBÓLUMAI

A szimbólumok nagyon fontosak az ember életében, hiszen olykor többet képesek kifejezni, mint a szavak, a racionális gondolatok. Az élet több, mint amit szóval, rációval meg lehetne ragadni. Ezért szeretjük a jegygyűrűt, a kézfogást, a keresztet, és a többi szimbólumot. A karácsony is tele van szimbólumokkal, melyek évszázadokon át csiszolódtak, s a mai modern embernek is van lelki üzenetük.

A karácsonyfa a paradicsomi fát jelenti. Azt a harmóniát kellene éreznünk, amikor a családdal körülálljuk és éneklünk a fa mellett, amit Ádám és Éva érzett kezdetben: minden rendben van, szeretjük egymást, békében vagyunk Istennel, másokkal, önmagunkkal. A karácsonyfa így az öröm fája, a harmóniáé, a vidámságé, a békéé.

A fán az egyik legfontosabb jelkép az **a gyümölcs: a bűnbeesést jelenti**. A családban, az egyházban, a munkahelyen, az országban mimagunk is romboljuk ezt a harmóniát bűneinkkel. Örök figyelmeztetés a paradicsomi fán, a karácsonyfán lévő gyümölcs, hiszen felelősségünket juttatja eszünkbe.

A megváltást Krisztus hozta el, aki testét adja nekünk, ezért teszünk a fára mézeskalácsot. A kalács Krisztus testét, az odaadott életet jelenti: nem kell szomorkodnunk, hiszen a paradicsomi harmóniát, amit bűneinkkel folyton elrontunk, Krisztus helyreállította. A karácsonyfa mézeskalácsánál magasabb rendű kenyér az Eukarisztia kenyere, amit magunkhoz veszünk. A gyertyák, az égők is Krisztust jelentik, aki világosságot hozott a földre.

A karácsonyfa tetején csillagnak kell lenni: a betlehemi csillag vezette a napkeleti bölcseket az úton. Mindenkinek kell, hogy legyen csillaga. Az az ember szomorodik el, fárad el, tékozolja az idejét és az életét, akinek nem ragyognak a csillagai. Minden depressziós, mélyponton lévő családnak, embernek, munkahelynek, országnak fel kell tennie e kérdést: mennyire ragyognak az én igaz csillagaim? Haladni csak az tud, lelki ereje, motiváltsága, pszichés energiája csak annak van, akinek ragyognak a csillagai.

A gömbök a bölcsek ajándékait jelentik. Drága, királyi ajándékokat hoztak, hiszen Jézus király és úr. A mi odaadottságunkat jelképezi: a legdrágábbat, a szívünket, egész valónkat igényli. Az igazi Úrnak nem lehet fél szívet vinni, nem lehet olcsóbb ajándékot adni önmagunknál. Olyan ez, mint a szerelem: a szerelem mindent kér, fél szívvel nem lehet szerelmesnek lenni, a félszívű szerelmes nem is lehet boldog. Tulajdonképpen Istenünk is szerelmes kapcsoltra hív, ezért teljes valónkat adva tud csak boldoggá tenni.

A szaloncukrok, édességek a Mennyek Országát juttatják eszünkbe: Krisztus a leggyakrabban egy lakomához hasonlítja a Mennyek Országát, aminek édességét fejezik aki a földi édességek.

S végül az ajándékok: ajándékot nem azért adunk egymásnak, hogy az egymás iránt érzett emberi szeretetünket kifejezzük. **Krisztus ajándékát adjuk igazából tovább:** Ő ajándék nekünk, nem érdemeljük meg, hogy közénk szülessen, az egész karácsony az Ő ajándéka. Ezt a megajándékozottságot, Isten irántam tanúsított szeretetét adom tovább a szeretteimnek, amikor őket megajándékozom. Ajándékozásunk az Ő szeretetének továbbhullámzása a történelemben.

KOVÁCS ANDRÁS PÉTER:

Tartsd magad méltónak Isten szeretetére

...Ugye mert mi fiúk ilyen kemények és macsók vagyunk, bennünket nem lehet meglepni, nevemen szólítani csak úgy. Nem a fenét! Pont akkor, amikor nem is számítasz rá: nem biztos, hogy akkor fognak neveden szólítani, amikor már felvetted a szentségek felét, amikor már te fuvolázol a leghangosabban a misén a zenekarban [...] Nem tudod, hogy mi lesz az a pillanat, lehet hogy te is úgy jársz, mint én, aki már nyolc éve ministráltam, bérmálkoztam, egyházi gimibe jártam, és 15 évesen ott ültem az osztálymisén. Röhögcséltem a harmadik sorba az osztálytársaimmal, amikor azt éreztem, hogy valami a levegőbe emel, valami megölel és nagyon szeret. Amíg a többiek röhögcséltek én azt éreztem, hogy facsarják a szívemből a könnyeket, és hazafelé is úgy mentem, hogy húsz centivel a föld felett jártam, mintha vinnének. Napok teltek el, mire egyáltalán ki mertem mondani én is azt, hogy mi szólított meg. Hogy Ki szólított meg! Ő szólított meg először, és csak napokkal később mertem én is megszólítani Őt!

Egyáltalán nem vagyok mintakeresztény, és néha lúdbőrözöm ettől a kifejezéstől. "Olyan jó katolikus és jó keresztény" – ez nekem azt jelentette, hogy jóindulatú balfék. Én humorista vagyok, cinikus vagyok, mindig mindent kívülről nézek, iróniával nézek, keresem a dolgokban a hamisságot, a visszásságot, mindenben! Saját magamban is, és ugyanúgy az egyházban is! Mindenben kételkedek, de egy dologban nem: hogy Isten ott van az ajtó mögött! És megszólít, és akkor is meg fog szólítani, ha hónapokig nem nyitom ki az ajtót, mert van olyan! Nem dorgál, mindig ott van és mindig vár!

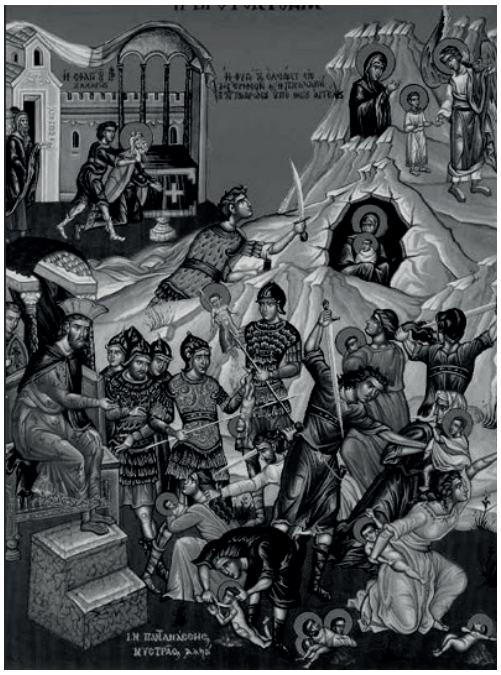
Ez nem verseny! Nem azt kell nézni, hogy a másik hol tart! Isten mindenkit meg fog szólítani, lehet, hogy a válladon vereget meg, és észre sem veszed. Lehet, hogy már évek óta a sarokból pisszeg neked, lehet, hogy előugrik és rád veti magát. De ha ez így van, akkor az nem az érdemeid miatt lesz, hanem mert szeret! Szeresd az Istent, szeresd a felebarátodat, mint önmagadat, és ezt én kiegészíteném még valamivel: szeresd önmagadat úgy, ahogy Isten szeret téged! Tartsd magad méltónak!

Én nem vagyok egy makulátlan ember, de nem is ez a lényeg. Hanem az, hogy a gyerekeim úgy szólítanak "Apa!", és az ölembe másznak. Isten pedig úgy szólít, hogy "Fiam!" – és az ölébe vesz. "

PŐSZE Roland:

A megváltozott ember

„Akkor Heródes, látva, hogy kijátszották a bölcsek, nagy haragra lobbant, és embereit elküldve megölette az összes fiúgyermeket Betlehemben…” (Mt 2,16)

Minden embernek meg van a maga véleménye a világról, emberekről. Elgondolt és átélt tapasztalatok alapján megfogalmazzuk álláspontunkat és sokszor nem is rejtjük véka alá a körülöttünk levő világról és emberekről alkotott meglátásainkat. Ember és ember között nagyon sok különbség és eltérés tapasztalható. Változó felfogások, életek, kinyilvánított és eltitkolt vélemények befolyásolják a meglátásainkat. Ezek alapján ítélünk és formáljuk meg véleményünket. Azonban életünk rövid és nem mindegy miként éljük, milyen tartalommal töltjük meg és hogyan formáljuk kapcsolatainkat Istennel és emberrel.

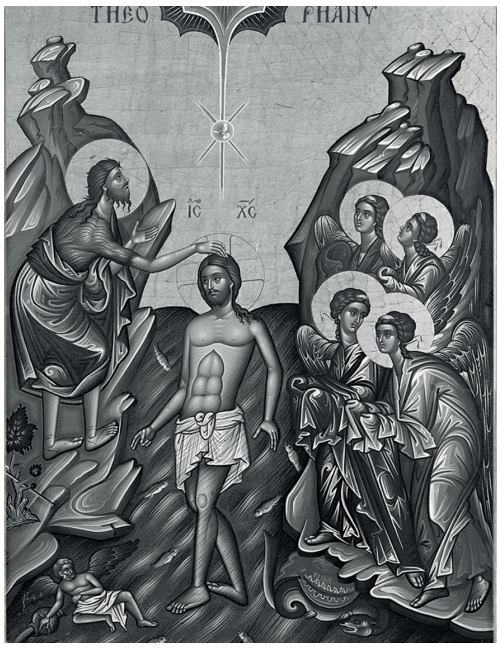
Alapvetően nem szeretjük azokat, akik nekünk valamilyen rosszat tettek, elmondták véleményüket és megmutatták igazi „én”-jüket. A szeretet bennünk való növekedése teszi lehetővé, hogy ezeket a gátakat levessük és megtaláljuk az utat az emberekhez. Akinek a szeretete nem terjed túl önmagán, az Krisztus és az emberek ellensége. Nem azért teszünk jót, mert visszavárjuk, hanem azért, mert megértettük Krisztus üdvözítő szándékát magunkkal kapcsolatban. Heródes a bölcsek nélkül még nem is tudta volna, hogy Krisztus beleszületett ebbe a világba. A bölcsek jósága és szeretete nem csak kíváncsivá, hanem gonosszá is tette magatartásában Heródest. Emberi büszkeségét és nagyravágyását féltette egy csecsemőtől és ehhez képes volt több ezer gyermeket megöletni. A látványos gonoszság eszköze az ártatlan gyermekek meggyilkolása. Nem félt, nem hátrált meg a rossz döntésében, hanem sok embernek szomorúságot okozva ragaszkodott elveihez és elképzeléseihez. Mennyire elfogadhatatlan a világban, amikor látjuk az ártatlanok szenvedését és nélkülözését. Összeszorul az ember szíve és önmagában több mindent megfogalmaz.

Bizonyára Heródes a maga körében egy elfogadott ember volt, aki uralkodott, kormányzott és magánéletét és igyekezett emberien élni. Azonban a hatalom elvette a értelmes gondolkodását és a hatalomért mindent megtett és ezzel a felépített emberségét a legmélyebb kútba dobta. Mennyire átformálta a róla való elgondolást a gyermekgyilkosság tette. Az, akit eddig talán jóságosnak tartottak, azt a közeli emberei is titokban a megvetés eszközével illették.

Isten parancsa és Krisztus tanítása az alapvető értékek megvédésére is összpontosít. Krisztus nem megváltoztatni jött a törvény és a prófétákat, hanem teljessé tenni. Az embernek alapvető magatartását kell megváltoztatni. Nem pusztítani, hanem alkotni! Nem gyűlölni, hanem szeretni! Nem haraggal élni, hanem megbocsátani! Nem elkerülni, hanem szembenézni a problémákkal! Ezek az alapvető emberi magatartások változtatják meg a világot és a benne élő embereket.

Istenhez közeledni

„Közeledjetek az Istenhez, és Ő közeledni fog hozzátok.” (Jak 4,8)

Amikor emberi kapcsolatainkat megvizsgáljuk, akkor rá kell döbbennünk, hogy milyen sok hiányossággal rendelkezünk ahhoz, hogy minden a rendes körülmények között haladjon. Ezen körülmények formálása teszi lehetővé, hogy közeledjünk vagy távolodjunk embertársainktól. Számos tapasztalatról tehetünk tanúságot, amelyek bebizonyítják, hogy mit rontottunk el vagy mit cselekedtünk helyesen azért, hogy közelebb vagy távolabb kerüljünk Istentől és embertől. Vannak helyzetek, amikor tudat alatt cselekszünk, s vannak, amikor tudatosan. A védekezéseinkkel és magyarázkodásainkkal igyekszünk magunkat tisztára mosni. Ez egy alapvető védekező mechanizmus, hiszen senki sem szeret rossz lenni egy kapcsolatban.

ISTENHEZ KÖZELEDNI. „Közeledjetek az Istenhez, és Ő közeledni fog hozzátok.” (Jak 4,8). Ma az Isten közel kerül az emberhez, hogy az ember is közelebb kerüljön Istenhez. Ma a világ természeti rendje felborul és megváltozik. Ezt énekli meg a 113. zsoltár: „A tenger látta ezt, és futott; a Jordán visszafordult. A hegyek szökdeltek, mint a kosok, és a halmok, mint a juhok bárányai. Mi lelt téged, tenger, hogy futottál, és téged, Jordán, hogy visszafordultál? És titeket, hegyek, hogy szökdeltetek, mint a kosok, ti halmok, mint a juhok bárányai?” (Zsolt 113,3-6) Ami eddig természetesnek tűnt, az Krisztus érkezésével és közeledésével átalakul. Szinte úgy érezzük, hogy minden a feje tetejére állt. Amikor Isten közeledik a világban élő emberhez, akkor az ember magatartása megváltozik. Az ember kilép önmagából és átalakul. A lényegre figyel, és a feleslegest elengedi. Azt érzi meg, hogy számára Isten adja a legtöbbet és legnagyobbat. Valaki ezt írta: „Aki Isten dolgaival foglalkozik, annak dol-

gaival Isten is foglalkozik." Ebben a felfordult és értékeiben felborult világban még nagyobb szükség van Isten dolgaival foglalkozni. Amikor látjuk, hogy kapcsolatok mennek tönkre, házasságok kerülnek válságba, közösségek szűnnek meg, életek válnak kicsapongóvá, Isten ellen emelik fel szavukat, akkor a keresztény ember tenni akarása nem enyhülhet, hanem mindent meg kell tennünk, hogy ez megváltozzon és mindenki visszanyerje az igazi szeretet forrással, Krisztussal való találkozást. Életünk fontossági sorrendjében az első helyre tenni Istent, aki közeledni akar hozzánk. Ennek megélése adja meg nekünk a lehetőséget arra, hogy Isten velünk is „foglalkozzon". Amikor teret és időt adunk Istennek, akkor az életünk gördülékenyen halad előre, könnyedén átugorva az akadályokat. Bosco Szent János írja: „Kapaszkodj Istenbe, mint a madár: amikor énekel, remeg alatta az ág, de tudja, hogy tud repülni." Ma erre van szüksége az alap nélküli és homokra épített társadalomnak, hogy ráébredjen és megérezze, hogy Krisztus adja számunkra a biztonságot, s hogy Vele tehetjük a körülöttünk levő világot értékessé és élhetővé. Tudatosítva magunkban, hogy van egy szilárd alapunk, múltunk, ahonnan jöttünk és erőt meríthetünk és jelenünk, ahol Isten nem hagy árván minket, és egy reményteli jövő, amelyben újra és újra átélhetjük Krisztus közeledését. Most kell belekapaszkodnunk az Istenbe és a tőle kapott és felkínált lehetőségbe. Ne engedjük, hogy az énekünket, az imádságunkat, a tanúságtételünket, az Istenhez való ragaszkodásunkat elnyomják, hanem erősödjünk meg abban, hogy Isten minden remény fölött meghallgat és segít a nehéz helyzetekben.

ISTENHEZ KÖZELEDNI. „Közeledjetek az Istenhez, és Ő közeledni fog hozzátok." (Jak 4,8). Ma Krisztus a Jordán folyóhoz közeledik, hogy Jánostól a keresztséget fölvegye. Milyen csodás és sokat mondó találkozás, amikor Isten közel jön az emberhez. Ez a megerősítés, bátorítás, lelkesítés adja meg életünkhöz az igazi örömöt és boldogságot. Isten közelségével újra értelmet nyer az értelmét vesztett küzdelem, a ki nem mondott és megfogalmazott megbocsátás, az elfelejtett és jelentős emberi kapcsolataink. Isten közelsége elhozza számunkra, hogy újra önmagunkká tudjunk válni és legyőzzük bűnös hajlamainkat és kívánságainkat. Isten közelsége örömre és boldogságra ösztönöz, hiszen megértettük, hogy nem Ő közeledik hozzánk, hanem ezáltal mi is közeledünk Istenhez. Ez a legfontosabb!

ISTENHEZ KÖZELEDNI. „Közeledjetek az Istenhez, és Ő közeledni fog hozzátok." (Jak 4,8). Legyen számunkra ez az ünnep a biztos és szilárd alapra épített ház kezdete, ahonnan elindulva mindig tudjuk, hogy van hová hazatérnünk. Teremtsünk időt, hogy Isten dolgaival foglalkozzunk! Emeljük tekintetünket Krisztusra, aki megváltásunkat és üdvösségünket a kereszten nekünk ajándékozta.

Vianney Szent János gondolatai a Szűzanyáról

1. Boldog, aki a Szűzanya oltalma alatt él és hal meg.

(Szentbeszéd Rózsafüzér Királynője ünnepén)

2. Imádkozzunk a Szűzanyához, és kísérőnkké szegődik a mennybe vezető úton.

(A Szűzanyáról)

3. Ha kísértésben a Szűzanya segítségét kéred, azonnal segítségedre siet, és elhagy a sátán.

(A hatodik parancsolatról)

4. A megfeszített Jézus így szólt a szeretett tanítványhoz: „Íme a te Anyád". Milyen édesek ezek a szavak a keresztény ember számára, aki képes felfogni, hogy a szeretetnek micsoda mélységei rejlenek bennük!

(Notre Dame d'Ars, 8. elmélkedés)

5. A Szűzanya olyan, mint egy jó édesanya, aki nem elégszik meg azzal, hogy általánosságban ügyel a gyermekeire, hanem mindegyikükre külön-külön odafigyel.

(Szentbeszéd Szűz Mária születése ünnepén)

6. Éljünk úgy, ahogy a Szűzanya élt: egyedül Istent szeressük, egyedül Isten után vágyakozzunk, egyedül Isten tetszését keressük mindenben, amit csak teszünk!

(Szentbeszéd Mária mennybevétele ünnepén)

7. A Szűzanya élete tele volt szenvedéssel... Szenvedett, valahányszor gyengéd pillantása isteni Fiára esett.

(Szentbeszéd Szűz Mária születése ünnepén)

8. Ha valakit szeretünk, boldogok vagyunk, ha van tőle valami emlékünk. Ha szeretjük égi Édesanyánkat, a Szűzanyát, kötelességünk s egyben kiváltságunk, hogy otthonunkban elhelyezzük képét vagy szobrát, amely újra meg újra rá emlékeztet.

(A keresztény otthon berendezéséről)

9. A Szűzanya mindenekfelett e hármat szereti látni gyermekeiben: tisztaságot, alázatot és szeretetet.

(A Szűzanyáról)

10. Mária tudta, hogy Isten a legnagyobb méltóságra emelte – Isten Anyjává tette –, mégis a legkisebbnek tekintette magát a teremtmények között.

(Notre Dame d'Ars, 19. elmélkedés)

Forrás: párKatt.hu / Thoughts of the Curé D'Ars, TAN Books 1984

SZABÓ Konstantin: „Krisztusért meghalni annyit jelent, mint örökké élni” Boldog Romzsa Tódor és a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye hitvallói és vértanúi

Tisztelt hallgatóság!

Öt évvel Sztálin halála után születtem. Gyermekkoromban nem egyszer hallottam, hogy édesapámat Romzsa Tódor püspök szentelte pappá, akinek ez az utolsó nyilvános szentelése volt. 1947. szeptember 14-én volt ez az esemény, 43 nap múlva megtörtént a támadás Tódor püspök ellen. S négy napra rá – amikor már úgy látszott, hogy a püspök túléli a merényletet – jött a gyilkos méreg, a második kísérlet, amelyet az egyházfő már nem élt túl. Romzsa Tódor püspök 36 évesen, papságának 11. és püspökségének 3. évében befejezte földi küldetését.

Ugyanígy beszéltek szüleim, rokonaim Peti bácsiról, mert mi csak így emlegettük Orosz Péter vértanút. Édesapám, amikor a lágerbe megtudta Peti bácsi vértanú halálát, édesanyámnak ezt írta: *„Családunkban három hitvalló után lett egy vértanú.”*

Minderről akkor nem volt szabad beszélni. Nem volt tabu téma, csak egyszerűen megszokták apáink, s megtanítottak bennünket is arra, hogy vannak témák, személyek és velük kapcsolatos események, amelyekről nem beszelünk. Így nőttem fel én, a nővérem és a bátyám, meg további 393 papgyerek, akiknek az édesapját letartóztatták és elítélték, pusztán azért, mert katolikus maradt. Nem állt át, nem váltott rendszert. Hű maradt esküjéhez, hű maradt a tanításhoz; nem hódolt be az új ideológiának.

Az új rendszer 1944 októberében a szovjet csapatok bevonulásával kezdődött meg. Romzsa Tódor alig egy hónapja volt püspök. Krisztusi korban volt: 33 éves. November 7-én nagy pompával ünnepelték meg az új „gazdák” a nagy októberi szocialista forradalom évfordulóját. Arra kényszerítették a püspököt, hogy üdvözölje a hadsereget és annak parancsnokát, Sztálint. Azt akarták, hogy köszönje meg a felszabadítást; jelentse ki az orosz, az ukrán és a kárpátaljai nép egységét; szólítsa fel a fiatalságot a vörös hadseregbe való belépésre; s kérje, hogy teljesítsék Kárpátalja népe évszázados kívánságát: csatolják Ukrajnához térségünket. Mindezt egy katonatiszt parancsolta meg a püspöknek határozott és ellentmondást nem tűrő hangnemben. Majd hozzátette, hogy amennyiben az egyházfő nem tesz eleget a felszólításnak, akkor annak az egész görögkatolikus egyházmegye számára szomorú következményei lesznek.

Puskás László atya *Romzsa Tódor élete és halála* című könyvéből származik az az idézet, mely szerint Tódor püspök igen diplomatikus beszédét mondott: *„Meg kell köszönnünk a Mennyei Atyának azt, hogy Kárpátalja területét a háború nem sújtotta túl nagy áldozatokkal és megrázkódtatásokkal, hogy az ágyúdörgés nem félelmet hozott, mert tudtuk, hogy olyan testvéri nép hozza a szabadságot, amelynek nyelvét és szokásait ismerjük.”*

A főpásztor megköszönte a nagyvezérnek, Sztálinnak a felszabadítást; és sikereket kívánt a béke felé vezető úton. Másnap a *Zakarpatszka Ukrajina* című területi újság nagy terjedelmű tudósítást közölt az eseményről, amelyben a püspök beszédét az előzőleg a szervezők által követelt tartalommal adta közre. Eszerint Romzsa is kérte az Ukrajnához való csatlakozást. Romzsa tiltakozott a szerkesztőségnél, mondván, ő ezeket nem mondta.

– „Igen, nem így beszélt, de ezt kellet volna mondania!” – hangzott a válasz.

Romzsa Tódor püspök nagyon rövid időn belül megértette, hogy nincs kivel együttműködni. A szovjet kommunista rendszer és ideológia a hazugságra alapoz. Már kisiskolás korban megtanították a gyermekeket, hogy a hazug ember az ördög fia. Ha egy egész rendszer erre épül, akkor ott nagy baj van. Tódor püspök inkább választotta azt a mondást, amelyet Filippo de Regis jezsuita atyának írt a római Ruszikum rektorának még 1939 októberében: *„Meghalni Krisztusért – annyi, mint örökké élni.”*

Az egyházmegye első vértanúját, a 76 éves Demjanovics Péter Pált 1945. április 23-án, nagypénteken az ungvári börtönben K. Mária börtönőr az ágyában agyonlőtte. Ezzel kezdődött el egyházmegyénk „nagyhete”. Nagyon nehéz és szomorú kálvária volt ez. Az emberiség, a világ a második világháború befejezését várta. Már-már itt megszületett a béke. A fasizmus legyőzetett. Jobb jövő tűnt fel a láthatáron. De sajnos ennek a helyére jött a kommunizmus. Ez egy másfajta „fasizmus” volt. Más ideológia, szép szavak, lózungok, ígéretek. Nagyon szerényen teszem fel a kérdést: Van különbség a fasizmus és kommunizmus között? Van különbség Hitler vagy Sztálin között? Tudják, évek hosszú során annyi különbséget találtam, hogy Hitlernek lényegében egy az egyben nem volt utóda. Sztálinnak viszont volt elődje, a nagy és hatalmas Lenin elvtárs, mint tanár. S jó pár utódja, többek közt Hruscsov, aki személyesen irányította Romzsa Tódor püspök likvidálását.

A következő mártír dr. Fenczik István volt, akit 1946. június 3–14 között végeztek ki az ungvári börtönben. Róla meg kell említenünk, hogy nagyon agitálták, hogy térjen át a pravoszláv egyházba, cserébe püspöki széket ajánlot-

tak neki. Ezt ő határozottan visszautasította, mondván *„Egy görögkatolikus pap ilyen mélyre nem süllyedhet!”.*

Legeza Péter atyát 1946. november 24-én beteghez hívták, ám soha nem tért haza. Másnap holtan találták meg törött bordával és kézzel, valamint fojtogatás nyomaival. A megölt nyakán látszottak a kötél nyomai, amellyel végighúzták a folyóhoz. Bendász István-Bendász Dániel *Helytállás es tanúságtétel* című könyvében található meg erről a részletes leírás.

1947. június 19-én Ilniczky Sándor gyanús körülmények között meghalt Tomszkba.

Keselya Jánost 1947. július 28-án elítélték, majd – a pontos dátumot nem tudjuk – még ugyanabban az évben Taskent környékén ismeretlen körülmények között lett vértanúja görögkatolikus egyházunknak.

Érdemes egy gondolattal megállni ezeknél a kifejezéseknél: „gyanús körülmények”, „ismeretlen körülmények.” Ezek a szókapcsolatok jó néhányszor előfordulnak, s arra utalnak, hogy a szovjetek bármilyen megoldást alkalmazhattak. Bármit megtehettek; nem riadtak vissza semmitől. Az ördögi furfang működött és használta eszközeit. S mindez még Romzsa Tódor likvidálása előtt történt.

A püspök halála után az első vértanú dr. Hadzsega Gyula volt, aki 1947. december 1-én ismeretlen körülmények között halt meg a lembergi börtönben.

Nem nehéz elképzelni, hogy milyen állapotok voltak. Nap nap után újabb és újabb bántalmazások, megszorítások követték egymást. Az az állandó, s kimondatlan érzés jelent meg, hogy a görögkatolikusok zavarják a szovjeteket, idegenek számukra. Nagyon furfangos eljárás volt, de gondoljunk bele, hogy mindezt naponta át kellett élnie Romzsa Tódor püspöknek. A püspök folyamatos feszültségben élt. Az állam a pravoszlávokat pártfogolta a görögkatolikusok rovására. Tódor püspököt rendszeresen bekérették, úgynevezett „meghívókat” kapott beszélgetésre, fontos beszélgetésre és nagyon fontos beszélgetésre. Egy részét ezeknek behívóknak megtaláltuk. Érdekes megfigyelni, mikor küldték azokat.

„1946. február 4-én küldjön egy megbízottat 12 órára! – elküldve február 2-án.

1946. december 11-én jelenjen meg beszélgetésre (IV. em. 216 szoba)! – elküldve december 11-én.

1946. december 18-án jelenjen meg 11 órára! – elküldve december 17-én.

1947. február 10-én jelenjen meg fontos ügyben beszélgetésre! – elküldve február 8-án.

1947.március 25-án jelenjen meg nagyon fontos ügyben! – elküldve március 24-én.

1947. augusztus 7-én jelenjen meg fontos ügyben! – elküldve augusztus 6-án.

1947. augusztus 20-án, ma d.u.15 órára jelenjen meg nagyon fontos ügyben.”

1947. augusztus 28-ra Romzsa Tódor püspöknek nem adtak engedélyt főpásztori vizitációra Munkácsra. Igen, ez is hozzátartozott a bántalmazásokhoz: a püspök atyának minden útjára külön engedélyt kellett kérnie az állami egyházügyi hivataltól, minden lépését ellenőrizték.

Romzsa Tódor likvidálása után az állami hatalom abban bízott, hogy miután megölték a pásztort, szétszéled a nyáj. Milyen nagy a csalódás lehetett számukra, amikor ez nem következett be.

Nem tudtak bizonyítani úgynevezett „iniciativa gruppá”-t, azaz aktív csoportot. Nem volt nagygyűlés, amelyet meg tudtak szervezni. Mindenki maradt a helyén. Megrémülve, mégis rendületlenül tovább működött a görögkatolikus egyház. Nem alkudott meg egy teljes esztendőn keresztül. Semmi mozgolódás, semmi árulás, aláírás nem történt.

Romzsa halála után a székeskáptalan Murányi Miklóst választotta meg vikáriusnak. Már csak azért is, hogy elvonja a figyelmet Chira Sándorról, akit 1945 decemberébe titokban püspökké szentelt Tódor püspök. Murányi vikárius tudatta az állami szervekkel, hogy sohasem egyezik bele a pravoszláviával való egyesülésbe. Válaszul Kárpátalja Területi Tanácsának elnöke, Ivan Turjanica rendeletet adott ki, mely szerint az ungvári székesegyház templomát és a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye püspöki palotájának minden helyiségét az összes ingóságaival együtt át kellett adni az orosz pravoszláv egyháznak.

1949. február 17-én a helyi hatalom és a KGB munkatársai az őrséggel együtt betörtek a püspöki palotába. Ezután a következő körlevél látott napvilágot:

„Kedves Testvéreim!

1949. február 17-én a hívők kérésére az ungvári székesegyházunkat és a püspöki hivatal épületét átadták a pravoszláv egyház tulajdonába. Ennek okán a hivatal a működését beszünteti, és az én vikáriusi tevékenységem is véget ér. Kérem a fentiek tudomásulvételét. Az Isten bőséges áldása szálljon reátok, és szent imáitokat kérve maradok Ungváron.

Murányi Miklós. 1949. február 18-án.”

Bendász István kanonok 1957 májusa és augusztusa között „önkéntes” száműzetésben volt Karagandában. Egy fedél alatt lakott Murányival, volt idejük megtárgyalni ezt az ügyet. Kiderült a levél megírásának háttere. Amikor a szovjethatalom elfoglalta a püspöki palotát, már a kezükbe volt a püspöki pecsét és az egyházi nyomtatvány, melyre leírták a levél szövegét, és nagyon ügyetlenül ráhamisították a vikárius aláírását. Ebből is látjuk, hogy ez a rendszernek bármilyen módszert felhasznált a célja eléréséért.

Folytatás a KárpátIkon következő számában.

Elhangzott 2019. február 13-án az Országházban, „A Mindszenty-per hetven év távlatából Főpapi sorsok Kelet-Közép-Európában” c. konferencián.

MAROSI István:

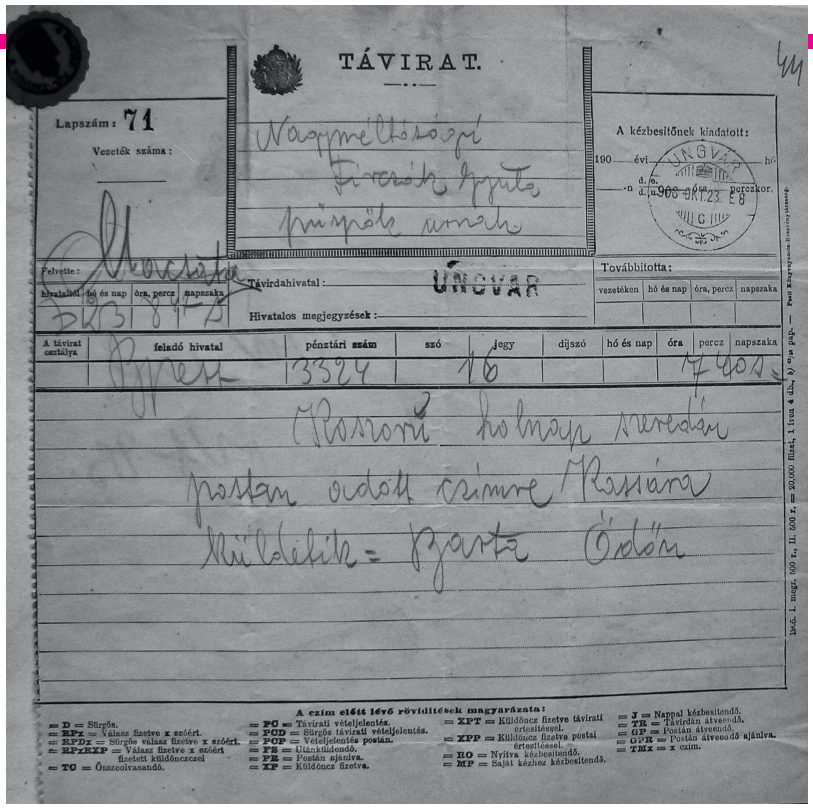
„Hű néped unokái: a munkácsi egyházmegye papjai és hívei”

A 2019-es évet Rákóczi-emlékévvé nyilvánította a Magyar Országgyűlés. II. Rákóczi Ferenc Erdélyi Fejedelemmé való megválasztásának az évfordulója nekünk görögkatolikusoknak különösen is fontos. A „Nagyságos Fejedelem” ugyanis „gens fidelissima” – „leghűségesebb nép” jelzővel illette emlékiratában a ruszinokat. Ezt a fogalmat azonban a történelem későbbi évszázadai folyamán a görögkatolikus egyházzal azonosították. Az azonosítás hátterében vélhetően az a magyarázata áll, hogy az 1646-ban kinyilvánított egyházi unió után még sokat kellett harcolnia és bizonyítania őseinknek, hogy elfogadja és befogadja őket a társadalom. S megannyi felismerésen kellett a társadalomnak is (és azok vezetőinek is) keresztülmennie addig, amíg megértette, hogy a görögkatolikus vallású népesség értéket hordoz és számolni lehet vele.

Ha egy gyors „leltárt” tartunk az évszámok tekintetében, érdekes végkövetkeztetésre juthatunk. Rákóczi 1704-ben választották Erdélyi fejedelemmé és abban az évben indult el a szabadságharc is. Annak leverése után a Vitézlő Fejedelem leghűségesebb népeként nevezte meg Kárpátok vidékének lakosságát. Ehhez az eseményhez viszonyítva több mint egy fél évszázad telt el azóta, hogy 1646-ban (ungvári unió) kifejezték őseink a Rómához csatlakozásuk szándékát. Az egyházi unióból pedig következett a nyelvi, gazdasági, társadalmi fejlődés lehetősége. Mert abban az időben ez azt is jelentette az egyház tagjai számára. A szabadságharchoz (1704-1711) számítva pedig még több mint egy fél évszázad telt el, hogy a Munkácsi Egyházmegyét létrehozták (1771). Több mint egy évszázad, másként kifejezve három emberöltő az uniótól az egyházmegye felállításáig. Az akarat kinyilvánításától a tettek elismeréséig. A görögkatolikusok nem hagyhatják figyelmen kívül hagyni, hogy a saját küzdelmükben támogatást kaptak egy világi embertől is, aki II. Rákóczi Ferencnek, a Nagyságos Fejedelem. A görögkatolikusok számára a Rákóczi-szabadságharc alapértéke lett az a hit, hogy ők szellemi és vallási téren is alkotóelemei a nemzetnek. Ma élő görögkatolikusokat több évszázad multán is ez a tudat éltet, amikor feladatink végrehajtására és hivatásunk megélésére törekszünk.

A magyar történelem kiemelkedő személyiségének, II. Rákóczi Ferenc vezérlő fejedelemnek az eszméi mélyen hatottak a Kárpátoktól a magyar Alföldig elterülő területeken élő őseinkre. A görögkatolikusság megőrizte a fejedelem emlékét több évszázaddal a szabadságharc leverése után is. A Munkácsi Egyházmegye püspökei többször hivatkoztak erre a szellemiségre körleveleikben, ezzel a

TÁVIRAT.

Lapszám: 71

Vezeték száma:

A kézbesítőnek kiadatott:

UNGVÁR

Továbbította:

Felvette:

Távirdahivatal: UNGVÁR

Hivatalos megjegyzések:

A távirat osztálya	feladó hivatal	pénztári szám	szó	így	díjszó	hó és nap	óra	percz	napszaka
		13324	16				17	40	

A cím előtt lévő rövidítések magyarázata:

= D = Sürgős.
= RPx = Válasz fizetve x szóért.
= RPDx = Sürgős válasz fizetve x szóért.
= KPxKFP = Válasz fizetve x szóért ficzeti küldönczczel
= TG = Összeolvasandó.
= FO = Távirati vételjelentés.
= POD = Sürgős távirati vételjelentés.
= POP = Vételjelentés postán.
= TÉ = Utánküldendő.
= PE = Postán ajánlva.
= XP = Küldönez fizetve.
= XPT = Küldönez fizetve távirati értesítéssel.
= XPP = Küldönez fizetve postai értesítéssel.
= RO = Nyitva kézbesítendő.
= MP = Saját kezűleg kézbesítendő.
= J = Nappal kézbesítendő.
= TÉ = Távirdán átvendő.
= GP = Postán átvendő.
= GPK = Postán átveendő ajánlva.
= TMx = x czim.

szellemiséggel lelkesítették papjaikat és híveiket.

A kapcsolat talán legintenzívebb tanújele egy 1906. október 29-én lezajlott esemény volt. Akkor hozták haza Törökországból a szabadságharc leverése után a száműzetésben elhunyt Rákóczi és bujdosó társai földi maradványait, és Kassán újratemették őket. Ezt az eseményt ragadta meg Firczák Gyula akkori püspökünk, hogy az egyházmegye papjai és hívei necsak kifejezzék, hanem újra is értelmezzék a küldetéstudatukat és elkötelezettségüket. A püspök külön körlevelet adott ki az események előtt és után is.

Ez egyházmegye összes felekezeti iskolájában meg kellett emlékezni Rákócziról, amint a templomokban is. 1906. október 27-29-e között minden nap 9-től 10 óráig harangozni kellett az egyházmegye összes templomában. S akkor is, amikor Zemplén vármegyén keresztülhaladt a hamvakat szállító vonat. A papság jelentős számban (35 áldozópap) vett részt szervezetten a kassai eseményeken. Egyházunk megkapta az a „kegyet" is, hogy görögkatolikus panachidát (halotti megemlékezés) végezhetett a ravatal mellett. Firczák Gyula pedig, *„mint a régi Rákóczi vármegyék egyik főpásztora"* szentbeszédet mondott. Különösen értékes az a *„Cserfaágat ábrázoló ezüstkoszorú"*, amit az egyházmegye készíttetett a ravatalra. Erről a püspök ezt írja papjainak: *„A fejedelem ravatalára cserfaágat jelképező koszorút rendeltem meg egyházmegyém címerével; a koszorú leveleire egyenként lesz bevésve 388 paróchiánk neve, hogy hosszú időn át hirdesse Rákóczi hű népe unokáinak egyházmegyénk papságának és híveinek folyvást tartó hűségét és kegyeletét. Ezért ezen koszorút ünnepélyesen fogjuk a ravatalra helyezni, s azt azután a kassai múzeum fogja megőrizni."* Egy másik iratból azt is tudjuk, hogy a feliratok a következő szövegekkel voltak ellátva. *„Az ezüstkoszorú szalagjára jövő felirat megállapítása. Középen az egyházmegye címere emaillirizva (zománcozva). a) a balszalagon jelige és püspök úr Ő Excellenciájának neve az év, hó és nap számával. b) a jobb oldali szalagon: Hű néped unokái: a munkácsi egyházmegye papjai és hívei."* (Püspöki Levéltár)

A fejedelem és a görögkatolikus egyház közötti kapcsolatot (feltételezhetően) az újratemetésen elhangzott püspöki beszéd ragadja meg számunkra a legmélyebben: *„S most, midőn hamvaid elvesztett hazádnak drága földjébe nyugodni megtérnek, verseng minden fia e honnak, hogy lerója diadalmas hazatérésed útján, sírod zártáig irántad tartozó hálája adóját. Temetésed diadalmenet. - Temetésed feltámadás.*

Az ősi munkácsi gör. kat. egyházmegye nemcsak azon általános szeretetből kifolyólag akar temetésedkor kifejezést adni hálája és szeretetének, - mellyel irántad minden honfi viseltet is, - ***hanem ama benső kapocs által megsokszorosított szeretetért, mellyel viseltettél ezen egyházmegye hívei iránt, mely egyházmegye híveinek összessége mai napiglan Rákóczi népének nevezi magát...****"*

Folytatás a Kárpátlkon következő számban.

Kassa. Rákóczi sírja.

Tárgyalkotó hagyományőrző kézműves foglalkozások a Salánki görögkatolikus egyházközségben

A Csoóri Sándor alapnak köszönhetően idén számos hagyományőrző kézműves foglalkozásra került sor a salánki görögkatolikus egyházközségben. Legfőképpen a gyertyaöntésre, gyertyamártásra és gyertyasodrásra, különböző mézeskalács készítésére, csigatészta és egyéb tésztafélék készítésére, kenyér bejgli, kifli, linzer sütésre, koszorú készítésre, hagyományos viasszal hímzett tojáskészítésre, kürtőskalács sütésre került sor. A foglalkozásokra heti rendszerességgel került sor: heti egy csigatésztakészítés és kenyérsütés és egy mézeskalácskészítés es gyertyaöntés az asszonyokkal. a Hittanos gyerekekkel hétvégenként az ünnepekhez kapcsolódva folytak a foglalkozások külön oviskorúaknak, kisiskolásoknak és 5-9 oszt. hittanosoknak.

Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepéhez csodás egyedi gyertyák készültek, melyeket a gyerekek nagy örömmel hoztak el a templomba megszentelni.

Húsvétra mézeskalács tojások, viaszos hímestojások és húsvéti gyertya került a pászkáskosárba valamint az ünnepi asztalra.

Az édesanyákat, nagymamákat Anyák napja alkalmából nem csak versekkel, énekekkel és imádsággal köszöntöttük, hanem 250 db mézeskalács tulipánnal is, melyek több héten keresztül készültek.

Mivel a rendszeres foglalkozásokon számos termék készült, megfogalmazódott egy gondolat, miszerint összejöveteleinket motiváljuk egy nemes céllal, mégpedig szervezzünk jótékonysági vásárt kézműves termékeinkből és a bevételéből létesítsünk játszóteret. Így kerültek megszerezésre az Adventi-, Pünkösdi- valamint Mihály-napi vásáraink.

A nyár folyamán is kerítettünk sort kézműveskedésre: Bibliai napokon Salánk és a templom lenyomatával készültek egyedi ütőfás mézeskalácsok, címeres gyertyákat mártottunk és a gyerekek nagy örömére kürtőskalácsot is sütöttünk.

Az elsőáldozók sajátkészítésü egyedi gyertyákkal járulhattak az Úr asztalához.

Kézművesnappal és koszorúzással emlékeztünk Szent Istvánra .

A Szent Liturgián megáldottuk az új kenyeret, délután pedig kézműveskedésre és szabadtéri játékokra vártuk a gyerekeket. A résztvevők nemzeti színű gyertyát öntöttek, magyar címeres mézeskalácsot és kürtőskalácsot sütöttek.

Emellett koszorút is fontunk, melyet aztán a salánki tör-

ténelmi emlékparkban a Szent István szobornál helyeztünk el. A megemlékezés a magyar himnusz eléneklésével zárult.

A fiatalokkal a Görfeszten is kézműveskedtünk.

Halottak napja és Mindenszentek ünnepéhez gyertyamártásra és szárított virágból, fenyőtobozból koszorúkészítésre került sor a környezettudatosság jegyében

Fontosnak tartottuk felhívni a figyelmet arra, hogy halottak napján és mindenszentek ünnepén is törekedni kell a környezettudatosságra. A temetőbe kilátogatók többsége ugyanis töméntelen mennyiségű mécsest és műanyag koszorút hagy a hozzátartozók sírján. Ezek idővel, jobb esetben, a temető szemétgyűjtőjébe kerülnek, rosszabb esetben a sírok között halmozódnak fel. További gondot okoz a műanyag feldolgozásának, újrahasznosításának hiánya.

A gyerekekkel kürtőskalács sütés és teázás közben a közeledő halottak napjáról, valamint a keresztény tanítástól távol álló halloween szokásáról beszélgettünk. Koszorúval kapcsolatos játék- és énektanulás zártuk a programot.

Idén különösképpen k készültünk egyházközségünk címünnepéhez,

Szent Mihály arkangyal és az összes mennyei erők ünnepéhez. Közösen a gyerekekkel készítettünk 4oo db proszforát és 5 db kenyret , melyek a lítiás nagyvecsernyén megáldásra és kiosztásra kerültek. A búcsúk elengedhetetlen kelléke, a búcsúfia sem hiányzott az idei ünnepről: nyalókával, mézeskaláccsal, gyertyákkal, csigatésztával és egyéb ajándéktárgyakkal térhettek haza az ünneplő hívek.

Novemberben a Hagyományok Háza által akkreditált 30 órás mézeskalács-készítő tanfolyamra került sor a közösségi házban. A képzésen tízen vettek részt. A helyiek mellett Feketepatakról, Tiszaújlakról, Tiszaújhelyből is érkeztek tanulni vágyók.

Az elméleti és gyakorlati részekből álló tanfolyamot Dávidné Szmelo Judit mézeskalács-készítő népi iparművész vezette.

A jelenlévők megismerkedtek e szép mesterség történetével, a sütés fortélyaival és a díszítési technikákkal.

A szakmai képzés elméleti és gyakorlati vizsgával zárult

A vizsga után a résztvevők szent liturgián vettek részt. Ezt követően a templom udvarán jótékonysági vásárt szerveztek a képzésen elkészített mézeskalácsokból.

Adventre készülődve koszorúkészítést és kürtőskalácssütést szerveztünk.

A jelenlévők elkészíthették saját, a görögkatolikus hagyomány szerint hat gyertyából álló adventi koszorújukat; valamint kürtőskalácssütéssel hangolódhattak a közelgő karácsonyra.

A korábbi évek szokása szerint a templom udvarán felállítottunk egy közös adventi koszorút is, melynek egy-egy gyertyáját közösen gyújtottuk meg vasárnaponként.

A Karácsonyi mézeskalácssütés sem maradhatott el a gyerekek nagy örömére, hiszen gyönyörű mézeskalács házikók, templomok, valamint ütőfás szív és kereszt mézeskalácsok készültek. Az asszonyokkal bejgli-, linzer- és kiflisütéssel készültünk a vásárra.

VII. Kereszthódoló körmenet Beregszászban

Hetedik alkalommal szervezett a Beregszászi Magyar Görögkatolikus Esperesi Kerület kereszthódoló vasárnapi körmenetet Beregszászban március 24-én.

Idén a városi temető előtt gyülekeztek a magyar egyházközségek hívei, ahol kézbe vehették saját településük névtábláját. Több mint negyven tábla került kiosztásra. Az egyházközségek mellett a Nyíregyházi Szent Atanáz Hittudományi Főiskola, az Ungvári Boldog Romzsa Tódor Teológiai Akadémia, a Karácsfalvi Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceum, az Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégium, a GörögKör és a Görögkatolikus Ifjúsági Szervezet is képviseltette magát.

A körmenet 12 állomásból állt. Egy-egy állomás között a papok, papfeleségek, édesanyák, édesapák, nagyszülők, betegek, fiatalok, özvegyek, pedagógusok, egyháztanácstagok és egészségügyi dolgozók vitték a fakeresztet, miközben a hívek énekeltek.

A megállóknál Jézus szenvedéstörténetének egy-egy részletét olvasták fel, majd szentbeszéd hangzott el.

A körmenet végállomása idén a beregszászi római katolikus templom udvara volt, ahol Demkó Ferenc, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye helynöke szólt a jelenlévőkhöz. Beszédében három évszámot emelt ki: 1949-et, amikor betiltották a görögkatolikus egyház működését; 1989-et, amikor legalizálták azt; és 2019-et, amikor a több száz főből álló tömeg és az egyházközségek névtáblái azt jelzik, hogy a görögkatolikus egyház él, működik és töretlenül fejlődik.

A kereszthódoló vasárnapi rendezvény a hagyományoknak megfelelően a pápai és a magyar himnusz eléneklésével, éltetéssel, valamint emléklapok szétosztásával ért véget.

Marosi Anita / Kárpátalja.ma

„Sikerült megmaradnunk a Kárpát-medencében”

Szent István-napi búcsú Tiszacsomán

Szent István-napi ünnepséget és búcsút szervezett a Pro Cultura Subcarpathica (PCS) civil szervezet és a GISZ államalapító királyunk emlékére augusztus 20-án Tiszacsomán, a Honfoglalási Emlékparkban.

Az esemény a tavalyi évhez hasonlóan idén is szent liturgiával vette kezdetét. A helyi görögkatolikus templomban – melyben Szent István ereklyét őriznek – a Beregszászi Magyar Görögkatolikus Esperesi Kerület papsága végezte el az ünnepi szertartást, melyen Luscsák Nílus, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye segédpüspöke mondott szentbeszédet.

„Könnyű szentté válni, ha az ember az egész életét egy kolostorban éli le, ám annál nehezebb, ha egy országot kell irányítania” – emlékezett az apostolfejedelemre az egyházfő.

A szent liturgia végén Nílus püspök megáldotta az idei búzából sütött kenyeret, melyet aztán szétosztottak a jelenlévők között.

Ezt követően körmenetet tartottak a templom és a honfoglalási park között, ahol a rendezvény megemlékezéssel folytatódott.

A honfoglalási emlékmű előtt először Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős miniszteri biztos szólt az egybegyűltekhez:

„Kettős ünnep a mai számunkra: amellett, hogy államalapításunkat, Magyarország születésnapját ünnepeljük, István király szentté avatására is emlékezünk, mely jelképesen a magyar kereszténység születésnapja.”

Szilágyi Mátyás, Magyarországi Beregszászi Konzulátusának főkonzulja a későbbi korok példaképeként emlékezett Szent Istvánra, aki államfőként a megfelelő időben felelős, előrelátó döntéseket hozott.

Végezetül Luscsák Nílus püspök megáldotta a jelenlévőket, s megkoszorúzták Szent István szobrát.

A továbbiakban az emlékparkban felállított nagyszínpadon folytatódott a megemlékezés. A köszöntők után népzenei- és néptánccsoportok vették birtokba a színpadot.

A kulturális program mellett az ízek – 300 liter bográcsgulyás – és szolgáltatások – hajfonás, hennázás, csillámtetoválás – utcája, kézműves – hímzés, szövés, nemezelés, bőrözés, dekupázs, gipszöntés – sátrak és játékok várták az érdeklődőket.

A program megkoronázásaként este a Magashegyi Underground lépett a színpadra. A csapat tizenegy éves fennállása óta először látogatott Kárpátaljára.

A koncertet követően a Szent István-napi rendezvény tűzijátékkal zárult.

Marosi Anita / Kárpátalja.ma

Görögkatolikus szavalóversenyt tartottak Nevetlenfaluban

A Beregszászi Magyar Görögkatolikus Esperesi Kerület a magyar költészet napja alkalmából április 6-án szavalóversenyt szervezett a hittanos gyermekek számára.

A 16. görögkatolikus irodalmi megmérettetés helyszíne a Nevetleni Középiskola volt. A verseny szervezői feladatát Espán Rita, az Irka gyermekfolyóirat főszerkesztője, Petrás László nevetleni görögkatolikus pap és felesége, Petrás Zsanett látta el.

Mottóul a következő gondolatot választották: „Imádság a versben, vers az imádságban."

A szavalóverseny közös imával kezdődött, majd a 13 egyházközségből érkező jelentkezőket három korcsoportba sorolták.

A verseny első fordulójában a gyerekek az általuk választott verset mondhatták el. A szervezőknek csak az volt kikötésük, hogy a vers magyar szerzőtől származzon.

Akik tovább jutottak a második fordulóba, egy-egy kötelező verset szavaltak el. Pósa Lajos, Ady Endre és Reményik Sándor egy-egy műve szólalhatott meg.

A szavalatokat pedagógusokból és újságírókból álló zsűri értékelte; döntésüket a községháza dísztermében hirdették ki.

Ez alapján a kis korcsoportban (1–4. osztály) Marosi Liliána (Makkosjánosi) bizonyult a legjobbnak, őt Tóth Barbara (Tiszacsoma) követte. Harmadik helyezett Szenek Bianka (Tiszaújhely) lett. A balazséri Nagy Karina pedig különdíjban részesült.

A középső korcsoportban (5–8. osztály) Gajdos Rebeka (Tiszabökény) lett az első, a második díjban Pap Dorina (Batár) részesült, míg Balega Dávid (Tiszacsoma) harmadik helyezést ért el. Különdíjat Szenes Dávid (Tiszaújlak) kapott.

A nagy korcsoportban (9. osztály felett) Sulginov Dianna győzött (Batár), Panyuscsik Tiffany (Tiszaújlak) második lett.

A szavalóverseny valamennyi résztvevője emléklapot és ajándéktollat kapott, a nyertesek könyvjutalomban részesültek.

A szervezők mindenki számára gondoskodtak harapnivalóról és meleg teáról.

A programot a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. és a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség támogatta.

Marosi Anita / Kárpátalja.ma

Kerületi hittanverseny Tiszapéterfalván

November 2-án több, mint száz hittanos részvételével rendezték meg a Beregszászi Esperesei Kerület hittanversenyét Tiszapéterfalván, 32 csapat méretette meg magát 22 egyházközségből hároom korosztályban.

A hittanversenyt ebben az évben Pősze Sándor tiszabökényi görögkatolikus atya és segítői szervezték, az eseményre pedig a Tiszapéterfalvai Középiskolában került sor.

Maga a verseny két részből állt. Először az az írásbeli feladatokat oldották megy a versenyzők, a második rész szóbeli feladatot takart. Itt a gyorsaság is számított, hiszen csapatonként csupán másfél perc állt rendelkezésre, hogy a versenyzők a lehető legtöbb helyes választ adják az elhangzó kérdésekre. Amíg a csapatok a villámkérdések megválaszolásával voltak elfoglalva, addig a háttérben a szervezők és segítők nekifogtak az írásbeli feladatok értékelésének, majd hozzáadták a szóbeli feladatokból időközben megérkező pontszámokat. Az első három helyezett pontjait többször is ellenőrizték, hogy tévedés ne essen a helyezések között. Ennek alapján a következő eredmények születtek: harmadik helyezést értek el a kis csoportban Csepe, a középső csoportban Batár, a nagy csoportban Nevetlen-Forgolány csapata.

Másodikokok lettek: a kis és középső csoportban Karácsfalva, a nagy csoportban pedig Jánosi csapata.

Az első helyet a kis és nagy korcsoportban is Palágykomoróc csapata szerezte meg, akik zsinórban harmadik győzelmük után a nagy csoport vándorikonját is végleg magukénak tudhatják. A középső csoportban Mezőgecse csapata végzett az élen, akik a tavalyi második helyezésükhöz képest léptek egyet előre.

A verseny helyezettjei ajándékokban részesültek, a Bethlen Gábor Alapkezelő és az Ungvári Főkonzulátus támogatásával. Akik nem értek el helyezést, azok sem távoztak üres kézzel: emléklapot illetve édességet vihettek haza.

Demkó Ferenc helynök atya azzal az üzenettel bocsátotta útjukra a versenyen részt vevőket, hogy akik nyertek, ne fuvalkodjanak fel, akiknek ez viszont nem sikerült, azok se veszítsék el a reményt, hiszen Szent Pál főapostol példája, aki magát az apostolok között utolsónak számította, mindnyájunk számára figyelemre méltó, és arra buzdít, hogy egészen messziről indulva is kerülhet még az ember az első helyre az életbe.

„Téged jöttünk köszönteni…”

20. kárpátaljai gyalogos zarándoklatot Máriapócsra

A Beregszászi Magyar Görögkatolikus Esperesi Kerület idén július 19–21. között tartotta meg gyalogos máriapócsi zarándoklatát.

A huszadik alkalommal megrendezett út részt vevői péntek hajnalban találkoztak az Asztély–Beregsurány határátkelőnél, ahol Csirpák József salánki parókus, a zarándoklat idei szervezője köszöntötte őket. A rövid tájékoztatót és imádságot követően a zarándokok nekivágtak a 62 km-es zarándokút első szakaszának.

A beregdédai templom fakeresztjét hordozó tömeggel Vásárosnaményig együtt gyalogolt Magyarország Beregszászi Konzulátusának képviseletében dr. Erdei Péter konzul.

A zarándoklaton a görögkatolikus hívek mellett más keresztény felekezetek tagjai is részt vettek. Az első nap 300-an gyalogoltak, a második nap 350-en. A menetet idén zömében 20–40 év közöttiek alkották. A legfiatalabb zarándok egy csepei 6 éves kislány, a legidősebb pedig egy 72 éves nevetleni férfi volt.

A jelenlévők többsége már sokadik alkalommal indult neki a kétnapos gyalogútnak.

Mindenki más-más céllal kereste fel a máriapócsi Máriakegyképet. A búcsújárók között voltak betegek, gyógyultak, szülők, nagyszülők, frissen érettségizők, pályakezdő fiatalok.

Menet közben a zarándokok görögkatolikus szertartásokat (Parakliszt, Vecsernyét, Akathisztoszt) végeztek, valamint Mária-énekeket énekeltek.

Emellett a zarándoklaton részt vevő papok folyamatosan gyónási lehetőséget biztosítottak.

Az első nap a vonulók pusztadobosi családoknál, valamint a helyi iskola tornatermében szálltak meg, illetve kaptak vacsorát. Másnap a vendéglátók közül többen csatlakoztak a zarándoklathoz.

A búcsújárók délután öt órakor érkeztek meg Máriapócs határához, ahol Orosz Atanáz, a Miskolci Görögkatolikus Egyházmegye megyéspüspöke várta őket.

Együtt tették meg az utolsó métereket a máriapócsi kegytemplomig, melyben a könnyező Szűz Mária-kép előtt felhangzott a zarándokok éneke: „Téged jöttünk köszönteni…”, majd szent liturgia vette kezdetét.

Ezt követően vacsorát kaptak a zarándokok és elfoglalhatták szálláshelyüket.

Eközben a kegytemplomban megkezdődött az éjszakai virrasztás.

A háromnapos program utolsó napján tartották meg az Illés-napi búcsút, melyen a kárpátaljaiak mellett a Miskolci Görögkatolikus Egyházmegye hívei is részt vettek.

Az ünnepi szent liturgiát követően a zarándokokat buszokkal szállították haza.

Marosi Anita
Kárpátalja.ma

25 éves a Megmaradni találkozó

Idén 25. alkalommal rendezte meg a Beregszászi Magyar Görögkatolikus Esperesi Kerület fiataljait néhány napra egybegyűjtő Megmaradni találkozót a Görögkatolikus Ifjúsági Szervezet. 25 évvel ezelőtt Orosz István atya és Marosi István atya szervezte az első Megmaradni Ifjúsági Találkozót a kárpátaljai Tiszaújhelyben. A harmadik évre annyian jelentkeztek, hogy két korosztályra kellett bontani a több száz fiatalt.

A nagyobb – 16 év feletti – korosztály tagjai július 30. és augusztus 1. között Máriapócson találkoztak. Orosz István helyi parókus, a Megmaradni találkozó egykori elindítója épp a megmaradás témakörében tartott elmélkedést a jelen lévő 22 fiatal számára. „Akkor óriási jelentőségű programnak számított az ifjúsági találkozó, mivel más lehetőség nem igazán kínálkozott a fiatalok számára. Talán Pál Lajosék népzenei tábora, azonban az inkább gyermekeket szólított meg, és Isten a zenén keresztül volt jelen. A Megmaradni leginkább arra irányult, hogy nemzeti és vallási identitásban erősödjünk" - hangzott el egy visszaemlékezés. A lelki táplálék – közös imádság, beszélgetés – mellett a testi felüdülésről is gondoskodtak a szervezők: a résztvevők a nyírbátori Sárkány fürdőben kapcsolódhattak ki.

A kisebb – 14–16 év közötti – korcsoport 102 fős társasága a Karácsfalvi Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceumban töltött el néhány napot augusztus 5–8. között.

Grunda Dávid máriapócsi segédlelkész – játékos feladatokkal fűszerezve – a „menőség" témáját boncolgatta a tinédzser korosztállyal.

A találkozó fiataljai is lehetőséget kaptak a szórakozásra: a nagyszőlősi Fekete-hegy fürdőben tölthettek el egy napot.

A Megmaradni találkozót a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatta.

A Görögkatolikus ifjúsági Szervezet programjai folytatódnak augusztusban: 20-án a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezettel együttműködve Tiszacsomára, a Szent István-napi búcsúra várják a fiatalokat és érdeklődőket.

Marosi Anita / Kárpátalja.ma

Megszentelték és helyére emelték a beregszászi görögkatolikus szakkollégium épületének keresztjét

A Beregszászban épülő Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégium épületének keresztjét július 9-én szentelték meg és emelték a helyére.

A várhatóan 2019 karácsonyára elkészülő kollégium építése a napokban érkezett ahhoz a fázishoz, hogy az épület kupolájára felhelyezhették a két méter magas, háromágú görögkatolikus keresztet.

A rendezvény kezdetén köszöntőjében Marosi István, az Ortutay-kollégium vezetője az építkezést az emberiség Holdra lépéséhez hasonlította, s Neil Armstrongot idézte: „Kis lépés az embernek, hatalmas ugrás az emberiségnek." A kereszt felszentelése csak részlete egy sokkal nagyobb tervnek, mégpedig annak, hogy Beregszászban létrejöjjön egy görögkatolikus központ, mely a szakkollégium mellett templomot, múzeumot, könyvtárat és irodákat foglal majd magába.

Luscsák Nílus, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye segédpüspöke arról beszélt, hogy harminc éve legalizálták Ukrajnában a görögkatolikus egyházat. Ugyanakkor, amikor Ortutay Elemér görögkatolikus pap nem messze az épülő kollégiumtól, a városi temetőben elvégezte az első nyilvános szent liturgiát. Ő volt az, aki aktívan részt vett az ifjúság keresztény nevelésében. Tevékenységével rászolgált arra, hogy a személye ne merüljön feledésbe, s hogy a nevét felvegye a beregszászi szakkollégium. "Hosszú ideig kellett várni, hogy elkezdődjön a kollégium megépítése, amely lehetőséget biztosít majd a fiatalok keresztény nevelésére. Az épület megépítése azonban könnyebb feladat, mint a keresztény lelkület biztosítása" – mondta az egyházfő. Nílus püspök köszönetet mondott mindazoknak, akik lehetővé tették a kollégium létrejöttét. Végezetül az Istenszülő Szűz Mária, Szent István és Boldog Romzsa Tódor közbenjárását kérte azért, hogy Kárpátalján még több ilyen intézmény épüljön.

A továbbiakban Brenzovics László ukrán parlamenti képviselő szólt az egybegyűltekhez, aki elmondta, hogy személyesen is ismerte Ortutay Elemért, látta az ő lelkesedését, a sorsát, melyet kimért rá Isten. A Gulagról hazatérve nem lehetett pap, gyári munkásként dolgozott, de végig bízott abban, hogy az egyház újra szabadon működhet majd.

"Most pedig épül az Ortutay Elemér nevét viselő kollégium, melynek lakói megismerik majd az egykori hitvalló görögkatolikus pap életét és munkásságát" – mondta gondolatmenete zárásaként a politikus.

Az ünnepi beszédeket követően Nílus püspök megszentelte a keresztet, melyet aztán daru segítségével emeltek a magasba és helyeztek el a kollégium kupolájának tetején.

Az ünnepséget megtisztelte jelenlétével, Grezsa István, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja együttműködésének fejlesztéséért és a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program koordinálásáért felelős miniszteri biztos, Buhajla József, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának főkonzulja, Szilágyi Mátyás, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja, Babják Zoltán beregszászi polgármester, Zubánics László, az UMDSZ elnöke, Demkó Ferenc, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye helynöke, valamint a Beregszászi Magyar Görögkatolikus Egyházkerület papsága és Beregszász városának érdeklődő közönsége.

A keresztszentelés szeretetlakomával ért véget.

Marosi Anita / Kárpátalja.ma

A görögkatolikusok és II. Rákóczi Ferenc
Egyháztörténeti Konferencia Beregszászban

A görögkatolikusok és II. Rákóczi Ferenc címmel szervezték meg november 28-án Beregszászban a VIII. Görögkatolikus Egyháztörténeti Konferenciát.

Az Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégium és a GörögKör tudományos rendezvénynek az előző évek hagyományai szerint idén is a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola adott otthont.

Az előadókat és a hallgatóságot Demkó Ferenc, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye helynöke köszöntötte, aki beszédében utalt arra, hogy míg II. Rákóczi Ferenc a magyar nép szabadságáért harcolt, jelen korunkban is van miért – magyarságunk, anyanyelvünk használata, kárpátaljai megmaradásunk – küzdenünk.

Dr. Erdei Péter, Magyarország Beregszászi Konzulátusának vezető konzulja is gratulált az immár nyolcadik éves görögkatolikus konferenciához. Kiemelte, hogy II. Rákóczi Ferenc nemzetiségtől és vallástól függetlenül egyesíteni tudta népét.

Ezt követően dr. Csatáry György, a Rákóczi-főiskola előadója emlékeztette a jelenlévőket arra, hogy egy 1893-ban megfogalmazódott álom valósul meg hamarosan Beregszászban: december 17-én felavatják a Nagyságos Fejedelem köztéri szobrát.

A konferencia főszervezője, Marosi István atya ezután felvázolta az egész napos program témáját és menetét. Az idei tudományos találkozó tematikájában a Rákóczi-emlékévhez kapcsolódott: az előadások a fejedelemhez, a hűséges ruszin néphez, a görögkatolikusokhoz kapcsolódtak.

Felvezetőként a jelenlévők a De Camillis görögkatolikus püspök (1641–1706) életét bemutató kisfilmet tekinthették meg, majd dr. Gárdonyi Máté, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának egyháztörténésze ismertette a 17-18. század fordulójának katolikus egyházi helyzetét.

A továbbiakban dr. Véghseő Tamás, a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola rektora, egyháztörténésze beszélt a De Camillis püspök és II. Rákóczi Ferenc konfliktusáról és annak következményeiről.

Prof. dr. Tóth Ferenc, a MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézetének tudományos tanácsadója a Nagyságos Fejedelem rodostói emigrációban eltöltött idejét, s az ott végbemenő egyházépítést mutatta be.

Dr. Takács László, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar Klasszika-Filológia Tanszékének docense II. Rákóczi Ferenc Vallomásokként ismert latin nyelvű művét, a Confessio Peccatoris-t

értelmezte, rámutatva Rákóczi lelki világának fejlődésére.

Dr. Terdik Szilveszter művészettörténész, az Iparművészeti Múzeum főmuzeológusa a 18. századi munkácsi területű bazilita monostorok építészetét mutatta be.

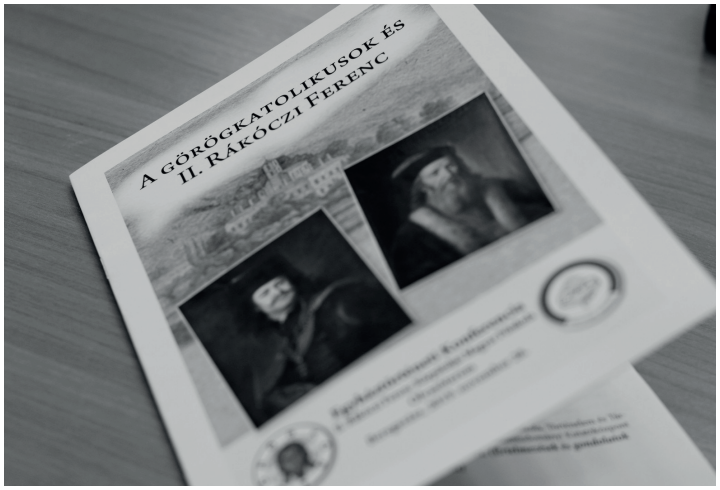
Dr. Janka György, a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola tanszékvezető egyháztörténésze értekezése a Nagyságos Fejedelem lelki életére, vallásosságára helyezte a hangsúlyt.

A konferencia délutáni szekcióját dr. Zubánics László történész, az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán–Magyar Oktatási-Tudományos Intézetének igazgatóhelyettese előadása nyitotta meg, melynek témája az északkelet-magyarországi váraknak a Rákóczi-szabadságharcban betöltött szerepe volt.

Kaszinec Ottokár, a Munkácsi Állami Egyetem Turizmus- és Vendéglátóipari Karának előadója a legendák, mondák, emlékművek formájában fennmaradt kárpátaljai Rákóczi-kultuszt ismertette.

Dr. Tamás Edit történész, a Magyar Nemzeti Múzeum Rákóczi Múzeumának igazgatója az egykori északkeleti vármegyék: Abaúj-Torna, Zemplén, Sáros ruszin ajkú lakosságának Rákóczi-emlékeit mutatta be.

Az egész napos konferencia záró előadását dr. Csatáry György történész, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Történelem- és Társadalomtudományi Tanszékének előadója tartotta meg Beregszász Rákóczi emlékei címmel.

Mi kacagtatta meg a Jézuskát?

József úton volt Máriával, hogy Betlehemben közölje: Dávid családjából származik. Ezt a hatóságok ugyanúgy tudhatták volna, mint a magunkfajta emberek tudják, hiszen oly régóta benn van ez az Írásban. Ekkoriban jött le Gábor arkangyal – ismét titokban – az égből, hogy utánanézzen az istállónak, amelyben a Szent Család fog lakni. Még ennek a tisztán látó arkangyalnak is nehéz volt fölfognia, hogy miért a legszánalomraméltóbb istállóban kell az Úrnak világra jönnie, és miért csak egy jászol a bölcsője. Legalább a szeleknek akart parancsolni, hogy ne süvítsenek olyan gorombán a réseken, a felhők pedig nehogy meghatódjanak és nehogy elárasszák könnyeikkel a gyermeket. Amikor végre fény gyúlt koponyájában, figyelmeztetni kellett még egyszer, hogy csak szerényen világítson és ne olyan fényesen káprázta sson és ragyogjon, mint a karácsonyi csillag.

Az arkangyal kiugrasztott az istállóból minden állatot: a hangyákat, a pókokat, az egereket. Elképzelhetetlen, mi történhetett volna, ha egy egér idő előtt megijeszti Máriát. Csak a szamár és az ökör maradhatott benn. A szamár, mert később szükség volt rá az Egyiptomba való meneküléshez; és az ökör, mert olyan óriási nagy volt, hogy az összes mennyei seregek sem tudták volna elvinni a helyéről.

Végül egy sereg angyalkát helyezett el sorban a tető peremén. Valami kisfajtájú angyalkák voltak, olyanok, melyek csak fejből és szárnyból állnak. Csendben kellett ülniük, figyelniük, s rögtön jelt kellett adniuk, mihelyt valami gonosz megtámadta a gyermeket meztelen szegénységében. Még egyet pillantott az angyalok körére, aztán megemelte szárnyait és elsuhogott onnan.

Jó volt így. Jaj, de mégsem egészen, mivel a jászol alján a szalmában egy bolha aludt. Ez a parányi szörny megmenekült Gábor angyal elől. Persze, ez érthető is. Hisz mikor volt dolga egy arkangyalnak bolhával!

És amikor a csoda megtörtént és a gyermek testet öltve feküdt a szalmán oly vonzó és megható szegénységben, az angyalok egészen oda voltak az elragadtatástól, s galamb módjára körülrepkedték a jászolt. Némelyik balzsamillatot legyezgetett a gyermekre; a többiek megigazgatták a szalmát, hogy egy szál se nyomhassa vagy szúrhassa meg.

Az ezzel járó zizegésre azonban felébredt az álomban alvó bolha. Halálra rémült, mivel azt hitte, kergetik, mint ahogy ez vele gyakran megesik. Körbeugrált gyorsan a jászolban, kipróbálta minden tudományát, azután a végső szükségtől hajtva belebújt a Kisjézus fülébe.

„Bocsáss meg! – suttogta izgatottan –, de nem tehettem mást; megölnek, ha elcsípnek. Rögtön eltűnök újra, isteni felség, csak hadd nézzek körül, hogyan tehetném ezt meg."

Körülnézett tehát és már meg is volt a terve. „Hallgass ide, – mondta. – Ha minden erőmet összeszedem és te csöndben maradsz, akkor talán el tudnám érni Szent József feje búbját. Onnan pedig az ablak-keresztet vagy az ajtót."

„Ugorj csak! – mondta a gyermek, úgy, hogy csak a bolha érthette meg. – Csendben maradok." A bolha ekkor ugrott, de nem tudta elkerülni, hogy meg ne csiklandozza közben egy kicsit a gyermeket.

Ebben a pillanatban az Istenanya fölrázta álmából jegyesét:

„Ó, nézd csak! – mondta Mária lelkendezve – már nevet."

Líceumi mindennapok

Látogatás a Pannonhalmai Bencés Gimnáziumba

A tavalyi évi látogatást viszonozva idén mi látogattunk el testvériskolánkba, Pannonhalmára. Mivel farsangi időszakban érkeztük, nem maradhattunk ki a sok-sok programból, amelyet az intézmény kínált nekünk. A tartalmas kirándulásokon kívül részt vettünk a diákok által szervezett melegszendvics-partikon, teázásokon, farsangi bulikon, közös filmezésen, s nem utolsó sorban egy szépségversenyen is, ahol történetesen mi töltöttük be a zsűri szerepét.

Egy kisebb kitérővel ellátogattunk Bécsbe is, ahol a történelmi és a természettudományi múzeumokon kívül a sétálhattunk a csodás barokk palota, a Schönbrunn udvarán, s Ausztria legjelentősebb gótikus építményében imádkozhattunk, a Stephansdomban.

Az utazásról rengeteg élménnyel tértünk haza. Jövőre pedig ismét találkozunk, hogy ismét felejthetetlenné tegyük a farsangi időszakot.

Kápolnabúcsú

Kápolnabúcsút tartottak március 9-én a Karácsfalvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceumban.

A szebasztei negyven szent vértanú tiszteletére felszentelt líceumi kápolna ünnepén az intézmény diákjai mellett részt vett a Beregszászi Magyar Görögkatolikus Esperesi Kerület papsága.

A szent liturgián Nagy Tamás, kenézlői görögkatolikus áldozópap mondott szentbeszédet.

Az ünnep fényét a nyíregyházi Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola papnövendékeiből álló Szent Damján Kórus éneke emelte.

A búcsúi szent liturgia olajkenettel és szeretetlakomával ért véget.

Jót tenni jó!

Tizedik osztályos növendékeink egy nemes céltól vezérelve önként úgy döntöttek, hogy egy szemét szedési akcióban vesznek részt. Nagy örömünkre szolgál, hogy diákjaink maguktól jutottak erre az elhatározásra. A célterület Karácsfalva Puskina felé eső része volt. A tanórák végeztével gumikesztyűt húztak, kukás zsákot ragadtak és neki indultak a faluban itt-ott ágaskodó szemét darabok összegyűjtésének. Az iskola nevében gratulálunk a tizedikeseknek! Büszkék vagyunk Önökre!

Kincsem

Magyarország Beregszászi Konzulátusának jóvoltából iskolánkban is levetítették a Kincsem című filmet, mely a magyar lóversenyzés sikereit mutatja be. Az alkalmat Szilágyi Mátyás konzul úr gondolataival nyitották meg, majd Lődár Andrea iskolánk történelem tanárának előadása követte. A film a szabadságharc utáni időszakban játszódik, ugyanakkor a rendezők nem feledkeztek el a szórakoztatásról sem, így a helyenként elrejtett modernkori cinikus utalások a diákok számára is érdekessé tették a filmet.

Költészet napja

Idén a kilencedik osztályos tanulók közreműködésével emlékeztünk meg a költészet napjáról, mely hagyományosan József Attila születés napjának évfordulóján kerül megrendezésre. A megemlékezést Bihari Hajnalka, líceumunk magyar tanára állította össze. A verses összeállításban az irodalomtörténet legnagyobb alakjaitól hallhattunk gondolatokat, a hazáról, emberségről és a megmaradásról.

Bátrak Ligája

Idén líceumunk csapata is részt vet a Bátrak Ligáján, Kisvárdán, ahol remekül helytálltak növendékeink. Igyekezetünk ellenére azonban nem jutottunk tovább a budapesti versenyre. A csapatok utaztatását és teljes ellátását a Honvédelmi Sportszövetség állta, minden résztvevő köznevelési intézmény 500 ezer forint értékű sportszercsomagot kapott. A budapesti fináléba minden selejtező legjobb magyar és legjobb határon túli csapata kerül be, ennek értelmében a szatmárnémeti II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és a kisvárdai Szent László Katolikus Gimnázium, Szakgimnázium, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda csapata küzd tovább a legjobbnak járó díjért.

Tavaszi nagy kirándulás

Hagyományainknak megfelelően XV. alkalommal rendeztük meg a tavaszi nagykirándulást. Ezúttal Antalócra látogattunk el. A hétvége során idén az egyiptomi mitológia témakörén belül mérkőztek meg egymással tanulóink. Bár az időjárás nem kedvezett a „sivatag lakóinak", a hangulat mégis kiváló volt. Az ügyességi és szellemi vetélkedőn kívül imádkozásra és a természet szépségének megcsodálására is jutott idő.

Ballagás 2019

Ismét lezárult egy év a Sztojkában, s ezennel 28 diákot bocsátottunk útjára, hogy nekivágjanak a nagybetűsnek. Az előző évekhez hasonlóan Szent Liturgiával vette kezdetét az ünnepségünk. Ezt követően a líceum tornatermében hallgattuk meg a búcsúbeszédeket. Elsőként Tóth Jenő atya intézett néhány szót a vendégek és a ballagó diákok felé. Ezt követően a 10. osztály vett búcsút a diákok nevében a végzősöktől. Héder Edina és Birtók Ferenc osztályfőnökök feltűzték a piros szalagot az éretté válás jelképeként. A ballagók búcsúszavaival megköszönték minden tanárnak, munkatársnak, dolgozónak és a szüleiknek is az a sokévnyi törődést és támogatást, amellyel végig kísérték őket. Természetesen az osztályfőnökök sem engedték el növendékeiket egy-két útravaló gondolat nélkül. Arra buzdították őket, hogy ne legyenek szürke átlagemberek, s mutassák meg a világnak a bennük rejlő tehetségeket. Nem maradt el a tanulmányi versenyeken elért díjak kiosztása sem, amelyet Magyar Vita igazgatónő vezényelt. Gratulálunk diákjainknak és tanárainknak a tanévben elért kimagasló eredményekhez! Az ünnepség agapéval zárult.

Ferenc pápa homíliája Csíksomlyón:

Aki kockáztat, annak az Úr nem okoz csalódást!

Ferenc pápa romániai apostoli látogatása második napján, június 1-jén a magyarság egyik legfontosabb Mária-kegyhelyére, Csíksomlyóra érkezett, ahol a hagyományos pünkösdszombati búcsúk helyszínén, a Kis- és Nagysomlyó-hegyek közötti nyeregben található Hármashalom-oltárnál mutatott be szentmisét.

A Szentatya beszédében a zarándoklás átalakító, egymás testvéreivé varázsoló titkáról elmélkedett. A homíliát, magyarra fordítva, az alábbiakban teljes egészében közöljük.

Isten iránti örömmel és hálával vagyok ma itt, ezen a történelmi értékekben és hitben gazdag, kedves Mária-kegyhelyen, ahová gyermekként jövünk, hogy találkozzunk égi Édesanyánkkal és hogy egymásban valódi testvérekre leljünk. Az Egyház voltaképpen tábori kórházhoz hasonlít. Ennek mintegy „szentségi" helyei, a kegyhelyek, a hívő nép emlékezetét őrzik. Ez a nép a szenvedések közepette sem fárad el keresni az élet vizének a forrását, ahol a remény új erőre kaphat. A kegyhelyek az ünnep és az ünneplés, a könnyek és az esdeklések helyei. Édesanyánk lábához járulunk, szinte szavak nélkül, hogy így az ő szemével láthassuk magunkat, és hogy tekintetével elvezessen Ahhoz, aki »az Út, az Igazság és az Élet« (Jn 14,6).

Ezt azonban nem akárhogyan tesszük: zarándokok vagyunk. Ti minden évben, pünkösd szombatján elzarándokoltok ide, hogy eleget tegyetek őseitek fogadalmának, megerősödjetek az Istenbe vetett hitben és a Szűzanya iránti áhítatban, akit ez a fából készült csodálatos szobor jelenít meg. A testvériség jele, hogy ezen a zarándoklaton más felekezetek hívei is részt vesznek. Az idei zarándoklat Erdély öröksége, azonban egyúttal tiszteletben tartja a román és a magyar vallási szokásokat is. Ezen a zarándoklaton más felekezetek hívei is részt vesznek, és ez a párbeszéd, az egység és a testvériség jele. Ugyanakkor felhívás az életté vált hit és a reménnyé lett élet bizonyosságának helyreállítására. Zarándokolni azt jelenti, hogy mint nép hazatérünk. Egy nép, amelynek gazdagsága a számtalan arc, kultúra, nyelv és hagyomány; Isten hívő szent Népe, amely Máriával együtt zarándokol az Úr irgalmát énekelve. Ha a galileai Kánában Mária közbenjárt Jézusnál, hogy megtegye első csodáját, akkor minden kegyhelyen ő virraszt és ő jár közben. Nemcsak Szent Fiánál, hanem mindannyiunknál, hogy ne hagyjuk, hogy azok a hangok és azok a sebek, amelyek az elkülönülést és a megosztottságot táplálják, megfosszanak minket a testvériség érzésétől. Nem szabad elfelednünk vagy tagadnunk a múlt összetett és szomorú eseményeit, azonban ezek nem jelenthetnek akadályt vagy ürügyet, hogy meggátoljuk a vágyott testvéri együttélést.

Zarándokolni nem más, mint érezni a meghívást és a készтетést, hogy járjunk együtt az úton, kérve az Úrtól a kegyelmet, hogy a régi és a mostani sérelmeinket és bizalmatlanságainkat változtassa új lehetőségekké a közösség érdekében. Azt jelenti: elszakadni a bizonyosságainktól és a kényelmünktől, egy új földi életnek a keresésében, amelyet az Úr nekünk akar ajándékozni. A zarándoklat kihívás, hogy felfedezzük és továbbadjuk az együttélés lelkületét, és ne féljünk a kölcsönös érintkezéstől, találkozástól és segítségnyújtástól. Zarándokolni azt jelenti, hogy belekerülünk abba a kissé kaotikus tengerárba, amely a testvériség igazi megtapasztalásává válhat. Így, egy minden helyzetben szolidáris karavánná válunk a jövő építésének érdekében (vö.Evangelii gaudium apostoli buzdítás, 87). Zarándoklatunk során ne azt kutassuk, hogy mi lehetett volna (és nem lett), hanem inkább azt, ami ránk vár és nem odázhatjuk el. Zarándokolni annyit jelent, hogy hiszünk az Úrban, aki hozzánk jön és közöttünk van, előmozdítva és ösztönözve a szolidaritást, a testvériséget, a jó utáni vágyat, az igazságot és az igazságosságot (vö. uo., 71). Jelenti a küzdelemre való elköteleződést is, hogy azok, akik tegnap lemaradtak, a holnap főszereplői lehessenek, viszont a ma főszereplői holnap se maradjanak hátra. Ez pedig a jövő szálainak kézműves összefonását teszi szükségessé. Íme, ezért vagyunk itt, hogy közösen mondjuk: Édesanyánk, taníts meg minket összevarrni a jövőt.

Ez a zarándoklat tekintetünket Máriára és az Isten általi kiválasztottság titkára irányítja. Mária, ez a Názáretből, Galilea egyik kis településéről, a Római Birodalom és Izrael perifériájáról származó lány igenjével képes volt elindítani a gyöngédség forradalmát (vö. uo., 88). Az Isten általi kiválasztottság titka ez, amely tekintetét a gyenge felé fordítja, hogy összezavarja az erőseket, és arra ösztönöz, bátorít minket, hogy mi is hozzá hasonlóan mondjuk ki az igenünket, hogy végigjárjuk a kiengesztelődés ösvényeit.

Aki kockáztat, annak az Úr nem okoz csalódást. Járjunk az úton, járjunk együtt az úton, és engedjük, hogy az Evangélium legyen az a kovász, amely képes áthatni mindent és képes megajándékozni népeinket az üdvösség örömével.

Forrás: Romkat.ro; Magyar Kurír

Palágykomorócról és Batárról indult zarándokok a csíksomlyói pápalátogatáson

Ferenc pápa homíliája Balázsfalván:

Most nektek kell harcolnotok az elnyomó ideológiák ellen!

Június 2-án, romániai látogatásának harmadik napján délelőtt a Szentatya görögkatolikus isteni liturgia keretében boldoggá avatott hét vértanú püspököt Balázsfalván. A szertartáson mintegy nyolcvanezren vettek részt, köztük a vértanúk rokonai is.

Ferenc pápa homíliáját, magyar fordításban, teljes terjedelmében közreadjuk.

„Mester, ki vétkezett: ő vagy a szülei, hogy vakon született?" A tanítványoknak ez a Jézushoz intézett mondata egy egész sor mozdulatot és cselekvést indít el, amelyek végigkísérik az egész evangéliumi elbeszélést, és amelyek feltárják és világossá teszik, mi az, ami valójában vakká teszi az emberi szívet.

Tanítványaihoz hasonlóan Jézus is meglátja a vakon született embert, képes felismerni és középre állítani őt. Miután kijelentette, hogy vaksága nem bűn következménye, a föld porát összevegyítette nyálával, azt a vak szemeire kente, aztán pedig megparancsolta neki, hogy mosakodjon meg a Siloám tavában. Miután megmosdott, a vak visszanyerte látását. Érdemes megfigyelni, hogy a csoda elbeszélése alig két versben történik, és az összes többi vers figyelme nem a meggyógyult vakra, hanem az általa keltett vitákra irányul. Úgy tűnik, hogy a vak élete, különösképp a gyógyulása banális, anekdotikus dologgá vagy vitatémává, zavaró tényezővé válik. A gyógyult vakot először az elképedt tömeg kérdezi ki, utána pedig a farizeusok; ez utóbbiak a szüleit is kikérdezik. Kétségbe vonják a gyógyult ember identitását; aztán tagadják Isten cselekvését, azt hozzák fel ürügyként, hogy Isten nem cselekszik szombaton; sőt azt is kétségbe vonják, hogy az az ember vakon született.

Az egész jelenet és a viták rámutatnak arra, mennyire nehéz megérteni Jézus tetteit és prioritásait, aki középpontba tudja állítani azt, aki a periférián volt. Főleg akkor nehéz megérteni, ha arra gondolunk, hogy az első helyet a „szombat" foglalja el, és nem az Atya szeretete, aki azon van, hogy minden ember üdvözüljön (vö. 1Tim 2,4). A vaknak együtt kellett élnie nemcsak a saját vakságával, hanem a körülötte állókéval is. Így ellenállás és ellenségeskedés ébred az ember szívében, amikor a középpontba a személyek helyett részérdekeket, címkéket, elméleteket, absztrakciókat és ideológiákat helyeznek, melyek, ahol csak megjelennek, nem tesznek mást, mint vakká tesznek mindent és mindenkit. Az Úr logikája azonban más: nem rejtőzik tétlenségbe vagy ideológiai absztrakcióba, hanem a személyt keresi, a személy arcát, sebeit, történetét. Segítségére siet, és nem engedi, hogy megtévesszék olyan szónoklatok, melyek képtelenek prioritást adni annak, és középpontba helyezni azt, ami tényleg fontos.

Ez a föld jól ismeri, mennyit szenvednek az emberek, amikor az ideológiának vagy egy rezsimnek a súlya erősebb az életnél, és önmagát normaként állítja az élet és az emberek hite elé; amikor a döntési képesség, a szabadság és a kreativitás tere leszűkül, sőt meg is szűnik (vö. Laudato si' enciklika, 108). Fivéreim és nővéreim, ti elszenvedtétek azokat a kompromittáláson alapuló beszédeket és tetteket, amelyek odáig mentek, hogy kizárják és megsemmisítik azt, aki nem tudja megvédeni magát, és elhallgattatják a nem tetsző hangokat. Itt főleg arra a hét görögkatolikus püspökre gondolunk, akiket boldoggá avathattam. A rezsim kegyetlen elnyomásával szemben ők példás hitről és népük iránti szeretetről tettek tanúságot. Nagy bátorsággal és lelki erővel fogadták a kemény fogva tartást és a sokféle bántalmazást, és nem tagadták meg szeretett Egyházukhoz tartozásukat. Ezek a pásztorok, a hit vértanúi drága örökséget szereztek és hagytak a román népre, amelyet két szóban foglalhatunk össze: szabadság és irgalom.

Amikor a szabadságra gondolunk, meg kell jegyeznem, hogy ezt az isteni liturgiát a Szabadság mezején tartjuk. Ez a jelentős helyszín népetek egységére utal, mely a vallási kifejeződési formák különbözőségeiben valósult meg: ez olyan szellemi örökséget jelent, amely gazdagítja és meghatározza a román nemzeti kultúrát és identitást. Az új boldogok szenvedtek és feláldozták életüket, mert szembeszálltak egy szabadságtagadó és az emberi személy alapvető jogait elnyomó ideológiai rendszerrel. Abban a szomorú korszakban a katolikus közösség életének kemény megpróbáltatást jelentett a diktatórikus és ateista rezsim: a görögkatolikus egyház és a latin rítusú katolikus egyház összes püspökét üldözték, bebörtönözték, és velük együtt sok világi hívőt is.

Az új boldogok szellemi örökségének másik aspektusa az irgalom. Nemcsak állhatatosak voltak a Krisztushoz való hűségben, hanem készek voltak a vértanúságra anélkül, hogy gyűlölködő szót ejtettek volna üldözőikre, akikkel szemben szelíd jóságot tanúsítottak. Sokat elárul, amit fogsága alatt Iuliu Hossu püspök mondott: „Isten azért küldött minket a szenvedés eme sötétségébe, hogy megbocsássunk és imádkozzunk mindenki megtéréséért." Ezek a szavak jól jellemzik és találóan foglalják össze azt a magatartást, amellyel ezek a boldogok a megpróbáltatás időszakában segítették népüket, hogy az emberek továbbra is megalkuvás és bosszú nélkül vallják meg hitüket. Ez az irgalmas magatartás a foglárokkal szemben prófétai üzenet, mert ma mindenkihez szóló felhívásként hangzik el, felhívásként arra, hogy szeretettel és megbocsátással győzzük le a haragot, keresztény hitünket pedig következetesen és bátran éljük meg.

Kedves fivéreim és nővéreim, ma is megjelennek új ideológiák, amelyek lopakodva próbálnak népszerűségre szert tenni és megfosztani népeinket legértékesebb kulturális és vallási hagyományaiktól. Ideológiai gyarmatosító törekvések, amelyek nem becsülik a személynek, az életnek, a házasságnak és a családnak az értékét (vö. Amoris laetitia apostoli buzdítás, 40), és elidegenítő javaslatokkal – melyek ugyanúgy ateisták, mint a múltban – különösen fiataljainknak és gyermekeinknek okoznak kárt, megfosztják őket azoktól a gyökerektől, amelyekből növekedhetnének (vö. Christus vivitapostoli buzdítás, 78); és akkor minden jelentéktelenné válik, ami nem szolgálja az ember közvetlen érdekeit, s [ez a gondolkodás] arra ösztönzi az embert, hogy használja ki a többieket, és úgy bánjon velük, mint puszta tárgyakkal (vö. Laudato si' enciklika, 123–124). Olyan hangok ezek, amelyek félelmet és megosztottságot keltenek, eltörölni és eltemetni akarják a legértékesebb örökséget, melyet ez a föld világra hozott. Eme örökség részeként gondolok például az 1568-as tordai egyezményre, amely büntetett minden radikalizmust, és Európában az elsők között mozdította elő a vallási toleranciát.

Szeretnélek bátorítani benneteket, hogy vigyétek el az evangélium fényét kortársainkhoz és továbbra is harcoljatok, mint ezek a boldogok, ezek ellen a most támadó új ideológiák ellen. Most rajtunk a sor, hogy harcoljunk, ahogyan akkoriban őrajtuk volt a sor! Legyetek a szabadság és az irgalomtanúi, tartsátok fontosabbnak a testvériséget és a párbeszédet a megosztottságokkal szemben, erősítsétek meg a vér testvériségét, melynek kezdete a szenvedés időszakába nyúlik vissza, amikor a történelem során egymástól elszakadt keresztények közelebb kerültek és szolidárisabbá váltak egymáshoz! Kedves fivéreim és nővéreim, utatokon kísérjen benneteket Szűz Máriának, Isten szent anyjának anyai oltalma és az új boldogok közbenjárása!

Fordította: Tőzsér Endre SP; Magyar Kurír

VILÁG - EGYHÁZ

Segédpüspököt kaptak a kárpátaljai római katolikusok

2019. november 11-én Ferenc pápa a munkácsi római katolikus egyházmegye segédpüspökévé nevezte ki Lucsok Péter Miklós domonkos szerzetest. Tituláris székesegyházául Giru Marcellit jelölte ki.

Az új segédpüspök Munkácson született 1974. március 26-án. 1994-ben lépett be a domonkos rendbe, ahol 2000-ben tett örökfogadalmat. Teológiai tanulmányait Lengyelországban, Krakkóban végezte. 2003. június 24-én szentelte pappá Majnek Antal püspök a munkácsi székesegyházban. Ezután Jaltán, Szentpétervárott, Csortkivban, Lembergben és Hmelnyickben szolgált. 2018-ban lett a lembergi domonkos közösség elöljárója. Ismert lelki író és lelkigyakorlat-vezető. A magyar mellett ukrán, szlovák, orosz, lengyel és angol nyelven is beszél.

Az új segédpüspököt Claudio Gugerotti kijevi nuncius szentelte fel december 10-én, a munkácsi Szent

Márton székesegyházban. Egyházunkat a szentelésen Demkó Ferenc püspöki helynök képviselte.

Forrás: munkacs-diocese.org

Ferenc pápa köszöntötte a munkácsi görögkatolikus egyházmegye zarándoklatát: kövessék Boldog Romzsa Tódor evangéliumi példáját

30 éve működhet hivatalosan a munkácsi görögkatolikus egyházmegye, ezt ünnepelendő egy ezerfős zarándoklat érkezett Rómába, ahol december 11-én a Szent Péter-bazilikában köszöntötte őket a pápa. Hálát adott Istennek, amiért a szovjet rezsim hosszú elnyomása után az Úr végtelen jóságában felszabadította egyházunkat.

A munkácsi egyházmegye sok vértanút adott a világnak, akik életük árán vallották meg hűségüket Krisztus, a katolikus egyház és Róma püspöke iránt. Közülük is kiemelkedik Boldog Romzsa Tódor vértanú püspök, aki az eparchia történetének egyik legsötétebb pillanatában képes volt evangéliumi bölcsességgel és bátorsággal vezetni Isten népét. Fáradhatatlanul követte Krisztus, a Jó Pásztor példáját, aki életét adta juhaiért – mondta a zarándokoknak a pápa. Megemlékezett továbbá a kommunista rezsim idején hősiesen ellenálló generációkról, akik szabadságuk és életük kockáztatásával örökítették át Krisztus igazságát. Ezzel ékesszóló tanúságot tettek a szilárd, élő és katolikus hitről.

A pápa köszönetet mondott ezért a hűséges kitartásért, és arra szólította a híveket, hogy bárhol és bármilyen helyzetben is legyenek, újítsák meg még ma személyes találkozásukat Jézus Krisztussal, vagy legalább határozzák el, hogy keresik a vele való találkozást szünet nélkül minden nap. Nincs rá oka senkinek, hogy azt higgye: ez a meghívás rá nem vonatkozik, ugyanis senki sincs kizárva az Úr által hozott örömből – idézett Ferenc pápa Evangelii gaudium – kezdetű apostoli buzdításából. Imádkozom, hogy az Úr őrizze meg a munkácsi eparchiát a gonosz ármányától és adjon neki bőséget – fohászkodott a Szentatya, majd a közelgő karácsonyi ünnepekre azt kívánta: Isten Fia születhessen meg szívükben. A munkácsi Szűzanya oltalmazzon benneteket, Áldott Karácsonyt! Vigyétek el szívélyes üdvözletemet szeretteiteknek, különösen a gyermekeknek, a betegeknek és a szenvedőknek! És ne feledkezzetek el imádkozni értem. Isten áldjon meg benneteket! – búcsúzott Ferenc pápa.

Forrás: vaticannews.va

KERÜLETÜNKBŐL - EGYHÁZKÖZSÉGEINKBŐL

Gyereknap Mátyfalván

2019. június 16-án szervezte meg egyházközségünk a hagyományos Gyermek és Családnapot. A játékokban nem volt hiány ezen a csodálatos szép napon. A szomszédos falvakból érkező és helyi gyerekek kipróbálhatták az ugrálóvárat, trambulint, arc- és gipszfestést és nagyon sok játékot, ahol értékes ajándékokat nyerhettek. Tóth Gyula tiszaújlaki fafaragó jóvoltából kipróbálhatták a fafaragás alapjait. A Kaptár segítségével a gyerekek a lézerharc művészetéért harcolhattak. A tombola sem maradhatott el, ahol a felajánlott ajándékokat soroltuk ki. A nap végén vendégünk volt a Sodró együttes, akik népdalokkal és néptáncokkal tették színessé a napunkat. Köszönet a KMKSZ mátyfalvai alapszervezetének, a Mátyfalvai Görögkatolikus Egyházközségnek, helyi vállalkozóknak, magánembereknek és a Bethlen Gábor Alap Zrt. támogatását!

Ministráns találkozó

2019. június 22-én immár IX. alkalommal szervezte meg a beregszászi esperesi kerület a Ministránsok találkozóját. Köszönet a Bethlen Gábor Alap Zrt. támogatásának.

Hittanos napot tartottak Beregszászban

A Beregszászi Görögkatolikus Egyházközség magyar nyelvű óvodásainak és kisiskolásainak tartottak hittanos napot március 30-án Beregszászban.

A szombat délelőtti programnak a Beregszászi 6. Számú Horváth Anna Általános Iskola adott otthont.

A hittanos napra ebből az intézményből, a Beregszászi 4. Számú Kossuth Lajos Középiskolából, valamint a város számos óvodájából érkeztek a gyerekek a szüleikkel.

A rendezvény apropóját az adta, hogy szeptembertől elindult Beregszászban a magyar nyelvű görögkatolikus hitoktatás.

A két hitoktató, Biszku Éva és Barabás Andzselika az említett két általános iskolában heti egy alkalommal tart hittanórát, míg a város óvodáinak magyar csoportjaiban hetente két foglalkozás van.

Az általuk szervezett hittanos napnak az „Isten gyermeke vagyok!" címet adták. A megjelenteket Marosi István beregszászi görögkatolikus pap köszöntötte, aki a családi és a templomi közösségről, az istengyermekségről beszélt gyermekek számára is érthető nyelven.

Minden jelenlévőt hívott, hogy vegyen részt vasárnaponként a nyolc órától kezdődő szent liturgián a Sevcsenkó utcai görögkatolikus templomban.

A továbbiakban az istengyermekség témáját dolgozták fel a résztvevők kézműves-foglalkozás formájában.

A szervezők tízórairól is gondoskodtak a gyerekek számára.

Marosi Anita

Keresztszentelés Kisszelmencen

A tragikus sorsú Szelmenc története a könyörtelen szovjet geopolitika egyik szimbólumává vált. A II. világháborút követően az egységes falut kettéválasztották, a görögkatolikus és a református templom és a temető Csehszlovákiához került, a római katolikus templom pedig a Szovjetunióhoz. A szovjet ateista állam igyekezett minden vallásos jelképet eltüntetni, így kerültek a település határában álló út menti keresztek is az újonnan létrehozott temetőbe. Az 1910-ben Jankovics János görögkatolikus gazda által állíttatott kereszt, az egykori állíttató unokáinak, Jankovics Zsoltnak és Lajosnak köszönhetően megújulhatott és november 1-jén Szkoropádszky Péter helyi görögkatolikus atya által megszentelésre került. Reméljük, hogy még sokáig lesz tanúja a sajátos jegyeket és feliratot (NJZSK) őrző kereszt a helyi magyar görögkatolikusok történelmi jelenlétének Kisszelmencen.

ELÉRHETŐSÉGEINK

Honlap: gknet.org
E-mail: karpatikon@gmail.com
Tel.: +380683536197
Arculat: Szabó Sándor
Nyomtatás: Szpektral Nyomda - Ungvár
Rovatvezetők: Marosi Anita, Dr. Szolánszky Ágoston, Espán Margaréta, Iván Gábor
Munkatárs, koordinátor: Molnár Szabina
Szerkesztők: Pősze Roland, Szkoropádszky Péter

A Kárpátikon megrendelhető a parókiákon, a **karpatikon@gmail.com** e-mail címen, ill. a +380683536197 telefonszámon.

A kiadványt a Bethlen Gábor Alap támogatta.

BETHLEN GÁBOR Alapkezelő Zrt.

ESEMÉNYEK KÉPEKBEN

A KOLLÉGIUM KERESZTJÉNEK MEGÁLDÁSA

ADVENTI GYERTYAGYÚJTÁS BEREGSZÁSZBAN

KÉZMŰVES FOGLALKOZÁSOK SALÁNKON

PAPI LELKIGYAKORLAT CSÍKSOMLYÓN

PALÁGYKOMORÓCI PARÓKIÁLIS KIRÁNDULÁS

ANGOL NYELVŰ HITTANTÁBOR SISLÓCON

KARÁCSFALVAI ÓVODA KARÁCSONYA